

Finanční analýza firmy Drahomil Klimeš za účelem posouzení hospodaření

Dita Mišurcová, DiS.

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Dita MIŠURCOVÁ, DiS.**
Osobní číslo: **M080164**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**

Téma práce: **Finanční analýza firmy Drahomil Klimeš**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte odbornou literaturu se vztahem ke zvolenému tématu.

II. Praktická část

- Charakterizujte firmy Drahomil Klimeš.
- Provedte zhodnocení hospodaření společnosti pomocí vertikální a horizontální analýzy.
- Provedte analýzu poměrových ukazatelů.
- Navrhněte vhodná doporučení ke zlepšení hospodaření.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- [1] BLAHA, Z. S., JINDŘICHOVSKÁ, I. Jak posoudit finanční zdraví firmy. 3. vyd. Praha : Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
[2] GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. 2. vyd. Praha : VŠE, 2001. 182 s. ISBN 80-7079-587-5.
[3] KOVANICOVÁ, D., KOVANIC, P. Finanční analýza účetních dokladů. 3. aktualizované vyd. Praha : Polygon, 1997. 288 s. ISBN 80-85967-56-1.
[4] RŮŽIČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3. rozšířené vyd. Praha : GRADA Publishing, 2007. 144 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
[5] SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. 1. vyd. Praha : Computer Press, 2008. 152 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
[6] VALACH, J. a kol. Finanční řízení podniku. 2. aktualizované vyd. Praha : EKOPRESS, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Drahomil Klimeš**
EXT.

Datum zadání bakalářské práce: **25. února 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **26. dubna 2011**

Ve Zlíně dne 22. března 2011

PaedDr. Josef Rydlo
zast. děkanka

Ing. Eva Heczková, Ph.D.
zast. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mé bakalářské práce je na základě účetních výkazů posoudit finanční situaci firmy Drahomil Klimeš za období posledních pěti let, tj. v letech 2006 – 2010.

Zpracovaná finanční analýza by měla sloužit k celkovému zhodnocení vývoje minulých let, měla by odhalit případné poruchy ve finančním hospodaření firmy a ukázat na silné stránky, kterých může podnik využít.

V teoretické části práce jsem se zabývala definováním finanční analýzy, stanovením jejích cílů a úkolů. Vymežila jsem uživatele finanční analýzy a účetní výkazy nezbytné pro její provedení. Rovněž jsem popsala některé z metod a nástrojů finanční analýzy. V praktické části jsem potom provedla analýzu finanční situace firmy Drahomil Klimeš.

Klíčová slova: finanční analýza, horizontální analýza, vertikální analýza, analýza poměrových ukazatelů, pyramidová soustava ukazatelů, Altmanův model, index důvěryhodnosti podniku, index IN, Tafflerův model

ABSTRACT

The goal of my bacheleor thesis is to evaluate financial situation of the company Drahomil Klimeš using account sheets for past five years, which is 2006 - 2010.

The financial analysis should help us evaluate the development of the company for past few years. It should also reveal eventual mistakes in financial managing of the company and it should point out at the strong spots, which can be used by the company.

In theoretical part of the thesis I defined financial analysis, specified its goals and tasks. I also defined users for financial analysis and account sheets necessary for it. I described some methods and tools for financial analysis. In practical part I evaluated financial situation of Drahomil Klimes company.

Keywords: financial analysis, horizontal analysis, vertical analysis, analysis of rate indexes, pyramid set of indexes, Atlman model, index of company credibility, IN index, Taffler model

Touto formou bych chtěla poděkovat svému vedoucímu ing. Drahomilu Klimešovi za vedení při zpracování mé bakalářské práce, za jeho hodnotné rady a připomínky, které mi hodně pomohly. Speciálně bych chtěla také poděkovat mému dobrému kamarádovi a kolegovi Mgr. Janu Kratochvílovi s pomocí při překladu do anglického jazyka.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 LITERÁRNÍ REŠERŠE	12
1.1 FINANČNÍ ANALÝZA, JEJÍ CÍLE A ÚKOLY	12
1.2 UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY	13
1.2.1 Interní uživatelé	13
1.2.2 Interní uživatelé	14
1.3 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	15
1.3.1 Rozvaha	16
1.3.2 Výkaz zisků a ztrát	16
1.3.3 Přehled o peněžních tocích	16
1.4 SLABÉ STRÁNKY ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	17
1.4.1 Nedostatky účetního výkazu Rozvaha	18
1.4.2 Nedostatky účetního Výkazu zisků a ztrát	18
1.4.3 Nedostatky výkazu o cash flow	19
1.5 NÁSTROJE FINANČNÍ ANALÝZY	19
1.6 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	20
2 METODIKA	23
2.1 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	23
2.2 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	23
2.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	24
2.3.1 Ukazatele zadluženosti	25
2.3.2 Ukazatele likvidity (platební schopnosti)	27
2.3.3 Ukazatele aktivity	28
2.3.4 Ukazatele rentability (výnosnosti)	29
2.4 PYRAMIDOVÁ SOUSTAVA UKAZATELŮ	30
2.4.1 Analýza rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)	30
2.4.2 Analýza rentability vlastního kapitálu (ROE)	33
2.5 PREDIKCE FINANČNÍ TÍSNĚ PODNIKU	34
2.5.1 Altmanův model (Z score model)	34
2.5.2 Index důvěryhodnosti českého podniku	35
2.5.3 Index IN (EVA)	36
2.5.4 Tafflerův model	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
3 CHARAKTERISTIKA FIRMY	38
3.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE	38
3.2 HISTORIE FIRMY	38
3.3 INFORMACE O POUŽÍVANÝCH ÚČETNÍCH METODÁCH, OBECNÝCH ÚČETNÍCH ZÁSADÁCH A ZPŮSOBECH OCEŇOVÁNÍ V PODNIKU	39
4 APLIKACE UKAZATELŮ NA FIRMU DRAHOMIL KLIMEŠ	41
4.1 ANALÝZA MAJETKOVÉ A FINANČNÍ ZÁKLADNY	41
4.1.1 Horizontální analýza Výkazu zisků a ztrát	41

4.1.2	Horizontální analýza Rozvahy	44
4.2	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	47
4.2.1	Vertikální analýza Výkazu zisků a ztrát.....	47
4.2.2	Vertikální analýza Rozvahy	49
4.3	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	52
4.3.1	Ukazatele zadluženosti	52
4.3.2	Ukazatele likvidity	54
4.3.3	Ukazatele aktivity.....	55
4.3.4	Ukazatele rentability.....	57
4.4	PYRAMIDOVÁ SOUSTAVA UKAZATELŮ.....	58
4.4.1	Analýza rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)	58
4.4.2	Analýza rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)	59
4.5	PREDIKCE FINANČNÍ TÍSNĚ PODNIKU.....	61
4.5.1	Altmanův model (Z-skore model).....	61
4.5.2	Index důvěryhodnosti českého podniku	62
4.5.3	Index IN _(EVA)	62
4.5.4	Tafflerův model.....	63
	ZÁVĚR	65
	RESUMÉ	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	69
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK.....	72
	SEZNAM PŘÍLOH.....	73

ÚVOD

Současná složitá ekonomická situace v národním hospodářství vede podnikatelské subjekty k hlubšímu zamyšlení nad finančními problémy podniků. Nutí k hledání metod a nástrojů, které umožní nalézt optimální řešení nejrůznějších problémů spojených s finančním hospodařením firmy.

Finanční řízení, finanční plánování, finanční analýza, apod., to vše byly pojmy, které ekonomická teorie v zemích s centrálně plánovanou ekonomikou, tedy i u nás, do konce 80tých let zcela opomíjela. Zavádění těchto kategorií, metodických postupů a jejich praktická aplikace je důsledkem přechodu ekonomiky těchto zemí na tržní způsob hospodaření. S transformací ekonomiky se zřetelně projevuje snaha a potřeba osvojit si obsah ekonomických kategorií s finančním řízením spjatých a naučit se využívat metodický aparát finančního řízení.

Nejtypičtější vlastností kapitálu je jeho schopnost zhodnocovat svou hodnotu v čase. Tato skutečnost je hnací silou vědeckotechnické revoluce. Vychází ze samé podstaty práce, kdy ke dříve vytvořeným zdrojům přidaná jednotka práce by měla přinést novou hodnotu, které může soužit k obnově zdrojů nebo k jejich modernizaci.

Pro konkrétní podnik to znamená, že z investovaných prostředků by měla firma vytvořit přidanou hodnotu, která se obecně nazývá zisk. Míru zhodnocení kapitálu označuje finanční analýza rentabilitou a je nejdůležitějším ukazatelem schopnosti dosahovat vytýčených cílů. Je jasné, že ne vždy se dá hospodařit se ziskem, důvodem mohou být různé skutečnosti, např. stagnace odvětví nebo ekonomiky celé země. Na celkovou rentabilitu působí řada vlivů, ať už vnitřních nebo vnějších. Smyslem podrobnější analýzy je nalezení faktorů, které přímo ovlivňují rentabilitu podniku.

Firma Drahomil Klimeš je společnost s již dlouhodobou tradicí a dobrou klientelou. Mimo standardních aplikací pro regulaci a automatizaci se zabývá rovněž aplikacemi z oblasti řízení technologických procesů. Zcela novou oblastí jsou aplikace pro nápojářský průmysl a rovněž aplikace pro potravinářský průmysl. Na českém trhu má dominantní postavení a i na zahraničních trzích dovede úspěšně konkurovat výrobcům těchto produktů.

Výsledky finanční analýzy mohou odhalit oblasti, které podnik zajímají, anebo v budoucnu zajímat budou. Zhodnocení některých ukazatelů nebude pravděpodobně vždy lichotivé, ale kritický pohled na skutečnost je prvním krokem k nápravě.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 LITERÁRNÍ REŠERŠE

1.1 Finanční analýza, její cíle a úkoly

Základem každého finančního řízení v podniku je finanční rozhodování. Kvalitní finanční rozhodování však vyžaduje dobrou znalost řízeného jevu a jeho souvislostí s ostatními jevy, zhodnocení dostupných informací, zvážení rizik a nejistot. Studium souvislostí mezi úlohami finančního rozhodování na straně jedné a potřebou analýz pro naplňování takových úloh na straně druhé určuje a objasňuje smysl a podstatu finančních analýz.

Finanční analýza je formalizovaná metoda, která poměruje mezi sebou navzájem údaje a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá rozhodnutí. Finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření podniku [1].

Obecně je cílem finanční analýzy provést za pomoci specifických metodických postupů diagnózu finančního hospodaření firmy, odhalit případné poruchy v době, kdy je možno je bez větších dopadů napravit a ukázat i na silné stránky, kterých může podnik naopak využít [2]. Dané metodické postupy analýzy musíme volit s přihlédnutím na konkrétní analyzovaný podnik a podle cílů, na které má finanční analýza odpovědět.

Postup, jímž lze dosáhnout uvedených cílů, je možno rozdělit na tři základní kroky:

- zobrazení minulého vývoje finanční situace a finančního hospodaření podniku,
- určení příčin pozitivních či negativních vývojových trendů,
- návrh opatření pro další vývoj a rámcové zhodnocení jejich předností a rizik.

Úkolem finanční analýzy je celkové posouzení finanční situace podniku. Přesto, že je pohledem do minulosti, je současně i základem, od něhož se odvíjí podnikatelské záměry do budoucnosti. Tyto záměry jsou potom dále rozpracovávány ve finančních plánech.

Hlavní úkoly finanční analýzy můžeme shrnout do následujících oblastí [2]:

- Verifikace dosažených výsledků, kvalifikace příčin, které výsledky ovlivnily a systematické hodnocení vzájemných souvislostí za účelem odhalení reálného finančního postavení podniku, sloužících pro konkrétní rozhodování jak v oblasti podnikových financí, tak v oblastech věcného rozhodování.

- Hledání rezerv v provozní a investiční činnosti podniku, možnost hlubší analýzy situace podniku v oblasti pohybu peněžních prostředků, výnosů, nákladů, využití majetku podniku i jeho finančních zdrojů.
- Východisko pro sestavení kvalitních reálných krátkodobých i dlouhodobých finančních plánů, které jsou podkladem pro rozhodování v budoucnu.
- Nástroj kontroly, neboť umožňuje zjišťovat, do jaké míry jsou opatření realizovaná v podniku úspěšná a zda se projevují ve zlepšování či zhoršování finanční situace podniku a jeho výkonnosti.

Finanční analýza má tedy ve finančním řízení podniku své nezastupitelné místo. Průběžná znalost finanční situace firmy umožňuje manažerům správně se rozhodovat při získávání finančních zdrojů, při stanovení optimální finanční struktury, při alokaci volných peněžních prostředků, při poskytování obchodního úvěru, při volbě dividendové politiky apod.

Pravidelné provádění finanční analýzy může s předstihem upozornit na problémy v hospodaření firmy. Umožňuje včas rozpoznat signály nastupující finanční krize. Finanční analýza je však pouze prostředek k poznání stavu podniku a není prostředkem nápravy tohoto stavu. Nelze očekávat, že pouhé použití metod finanční analýzy přinese očekávané výsledky. Bez kvalifikovaného a komplexního posouzení a správné interpretace jsou výsledky finanční analýzy bezcenné. Díky chybné interpretaci je možno přijmout chybná rozhodnutí, které finanční problémy jen prohloubí.

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Výsledky finanční analýzy však neslouží pouze podnikovému managementu pro jeho další rozhodování. Osob, zájímajících se o informace, které se týkají finanční situace podniku, je velké množství. Tyto osoby je možné identifikovat jak uvnitř, tak vně podniku. Podle toho je dělíme na uživatele interní a externí [2].

1.2.1 Interní uživatelé

- Manažeři firmy – informace z finanční analýzy jsou pro ně podkladem pro krátkodobé i dlouhodobé rozhodování o podniku. Slouží zároveň jako kontrolní prostředek, pomocí něhož sledují plnění svých plánů. Zajímají se nejen o vývoj v podniku, který řídí, ale i o vývoj finanční situace konkurenčních podniků či obchodních partnerů.

- Majitelé firmy – ověřují si finanční analýzou, zda jsou prostředky, které do firmy investovali, náležitě zhodnocovány a využívány. Zajímají se především o vývoj tržní hodnoty firmy a o ukazatele výnosnosti. Pomocí finanční analýzy si rovněž ověřují řídicí schopnosti manažerů podniku. V tomhle případě je zajímavá především stabilita podniku, likvidita a míra dosahovaného disponibilního zisku, s nímž souvisí výplata dividend.
- Zaměstnanci – mají zájem na prosperitě a úspěšnosti podniku z několika důvodů. Hlavním důvodem je jistota zaměstnání, dále pak mzdové a sociální aspekty, které jsou závislé na finanční situaci podniku.

1.2.2 Interní uživatelé

- Obchodní partneři – patří sem jak dodavatelé, tak i odběratelé. Dodavatelé se zajímají především o schopnost podniku dostát svým závazkům, tedy o likviditu a solventnost. Dlouhodobé dodavatele zajímá rovněž celková stabilita podniku a s tím spojení dodavatelsko-odběratelské vztahy. Odběratelé mají zájem na dlouhodobé stabilitě podniku, aby v případě bankrotu neměli problémy se zajištěním vlastní výroby.
- Banky a jiní věřitelé – zajišťují finanční stabilitu především v situaci, kdy podnik žádá o úvěr. Sledují především solventnost, likviditu podniku, hodnotí výnosnost podniku v delším časovém horizontu s cílem zajistit schopnost tvorby peněžních prostředků a úhrady přijatých závazků včetně dohodnutých úroků.
- Držitelé dluhopisů podniku – zajímají se především o finanční stabilitu a likviditu podniku s cílem zjistit, zda jim bude cenný papír včas a v dohodnuté výši splacen.
- Investoři – se v současné době stávají početnou skupinou uživatelů informací získaných pomocí finanční analýzy. Zajímají se jak o stabilitu podniku a jeho další rozvoj, tak i o míru rizika a míru zhodnocení vloženého kapitálu.
- Stát a jeho orgány – hlavním důvodem zájmu státu o finanční informace je kontrola plnění daňové povinnosti. Dále jsou podkladem pro rozhodování o přidělení finanční výpomoci. Stát takto kontroluje podniky, kde má svou majetkovou účast nebo stav podniku, který plní státní zakázku. Na základě těchto informací se rovněž odvíjí národohospodářská politika. A v neposlední řadě jsou tyto informace využívány ke statistickým účelům.

- Konkurenční firmy – využívají získaných informací ke srovnání s vlastními výsledky, odhalení slabých a silných stránek konkurenčních podniků a tím upevnění vlastního postavení na trhu.
- Burzovní makléři – jsou finančními informacemi ovlivněni při svých nákupech a prodejkách. Na základě těchto informací sestavují své předpovědi o budoucím vývoji kursu. Ovlivňují tak i tržní cenu akcií daného podniku.
- Auditoři, účetní a daňoví poradci – prostřednictvím finanční analýzy odhalují nedostatky ve finančním hospodaření podniku a navrhnou nápravná opatření.

I když jsou všechny uvedené skupiny uživatelů vedeny snahou získat rozdílné informace vyplývající z jejich primárních motivů, přesto je pro všechny společné, že získaných informací užívají pro rozhodování.

Podnik není povinen poskytovat externím uživatelům všechny požadované informace. Ovšem firma odmítající informace poskytnout se sama staví do nevýhodného postavení a vzbuzuje podezření, že záměrně zatajuje či zkresluje svou špatnou finanční situaci. Vystavuje se tak riziku ztráty dobré pověsti a tím i konkurenceschopnosti.

1.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

K provedení finanční analýzy podniku jsou nezbytné dostatečně kvalitní informace o podniku, které poskytnou nezkreslený obraz o jeho finanční situaci. Základním informačním podkladem pro posouzení finanční situace podniku jsou účetní výkazy obsažené v roční účetní závěrce.

Roční účetní závěrka je tvořena rozvahou (bilancí), výkazem zisků a ztrát (výsledovkou) a přílohou k účetním výkazům. Poněvadž jsou tyto výkazy určeny nejen interním, ale také externím uživatelům účetních informací, jsou co do formy i obsahu závazně upraveny ministerstvem financí a vyhotovují se do oficiálně schválených tiskopisů.

Hlavním cílem účetních výkazů je podávat věrný obraz o podniku. Informují o majetkové a finanční situaci podniku k určitému časovému okamžiku (rozvaha), o výsledku hospodářské činnosti podniku za vykazovaný časový interval (výkaz zisků a ztrát), o změnách ve finanční situaci podniku (výkaz o peněžních tocích, který je obsahem přílohy k účetním výkazům).

Základními účetními výkazy pro provedení finanční analýzy jsou Rozvaha, Výkaz zisků a ztrát a Přehled o peněžních tocích (Výkaz cash flow).

1.3.1 Rozvaha

Základní funkcí rozvahy je informovat o finanční a majetkové situaci podniku, tzn. o stavu majetku a závazků k určitému datu.

Rozvaha je rozdělena na levou a pravou stranu. Levá ukazuje aktiva podniku, tj. přehled toho, co podnik vlastní (např. hotovost, zásoby) a co mu dluží jiné ekonomické subjekty (pohledávky, majetkové účasti). Pravá strana obsahuje přehled o způsobu financování aktiv podniku (bankovní půjčky, obligace, závazky vůči dodavatelům) a o vlastním kapitálu (majetek akcionářů, akcionářský kapitál) [4].

1.3.2 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát je výkaz o pohybu peněz za určité období (většinou finanční rok). Jeho základním úkolem je poskytnout uživatelům účetních informací obraz o výdělečné schopnosti podniku, tedy o tom, jak vedení podniku dokáže zhodnotit vložený kapitál. Výše dosaženého hospodářského výsledku je totiž jedním z nejdůležitějších kritérií při hodnocení úspěšnosti podniku.

Výkaz zisků a ztrát podává přehled o:

- nákladech, tj. kolik peněz firma vydala během určitého období, např. za platy zaměstnanců, za materiál, za daně apod.,
- výnosech, tj. kolik firma získala během určitého období z prodeje svých výrobků a služeb.

Výkaz zisků a ztrát podniku je často považován za nejdůležitější účetní výkaz vzhledem k tomu, že informuje, zda a jak podnik dosahuje svůj základní finanční cíl a zda dosahuje přiměřený zisk z vloženého kapitálu [4].

1.3.3 Přehled o peněžních tocích

V podniku nelze téměř nikdy dosáhnout souladu mezi peněžními příjmy a mezi peněžními výdaji a náklady. V Rozvaze ani ve Výkazu zisků a ztrát tento problém není podchycen. Proto byl zaveden výkaz, který pohyb peněžních prostředků a jejich ekvivalentů sleduje. Jde o Výkaz o peněžních tocích (cash flow).

Peněžní toky v tomto výkazu dělíme na provozní, investiční a finanční dle toho, jaké činnosti se týkají:

- Provozní činnost je základní výdělečnou činností podniku, která nesouvisí s investiční a ostatní činností. Patří sem i mimořádné účetní případy a splatná daň z příjmů, pokud se neřadí k finanční nebo investiční činnosti.
- Investiční činnost zahrnuje pořízení a vyřazení investičního majetku z titulu prodeje, dále poskytování úvěrů, půjček a výpomocí, které nejsou provozní činností.
- Finanční činností rozumíme změnu velikosti a složení vlastního kapitálu a dlouhodobých, případně krátkodobých závazků.

Peněžní tok vyjadřuje změnu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Jde o přírůstky a úbytky peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. U peněžního toku (cash flow) nejde pouze o pohyb hotovosti, tedy fyzických peněz, ale i o pohyb peněžních ekvivalentů (např. vysoce likvidní obchodovatelné cenné papíry, směnky apod.)

Při určování peněžního toku můžeme postupovat dvěma rozdílnými způsoby, a to metodou přímou a metodou nepřímou [5].

- Metoda přímá – při určování peněžních toků z provozní činnosti se vykáží vhodně zvolené a uspořádané skupiny peněžních příjmů a výdajů, např. v návaznosti na členění výkazu zisků a ztrát.
- Metoda nepřímá – při této metodě je hospodářský výsledek upravován o nepeněžní operace, o neuhrazené náklady a výnosy z minulých let či budoucích období a o položky příjmů a výdajů spojených s finanční a investiční činností.

1.4 Slabé stránky účetních výkazů

Hlavním nedostatkem při vyvozování závěrů z informací uváděných v účetních výkazech je fakt, že účetní výkazy vykazují údaje, které se vždy vztahují k minulosti, což sebou nese riziko, že stav, zachycený ve výkazech a aplikovaný na dnešní stav, nemusí již být aktuální. Proto je v analýzách kladen velký důraz na odhad výsledků a předpokladů provedených po datu naposledy publikovaných údajů [2].

Jedním zdrojem odhadů může být sama firma nebo také jiné organizace, např. auditorské firmy, investiční banky, brokerské domy apod.

Pro možnost srovnání a pro studium vývoje je proto třeba mít k dispozici takové údaje, které jsou zpracované alespoň ke dvěma různým časovým okamžikům. V takovém případě

je třeba dbát na to, aby byla data srovnatelná, tedy stejná datová báze a zda mezi danými časovými okamžiky nedošlo v podniku k významným reorganizacím a výrobním změnám.

1.4.1 Nedostatky účetního výkazu Rozvaha

- Rozvaha nevyjadřuje přesně současnou hodnotu aktiv a pasiv. Jako základ pro ocenění aktiv bývá původní pořizovací cena, která, i když je upravována odpisy, neodráží současnou hodnotu majetku.
- Odpisy, které snižují hodnotu majetku vzhledem k jeho opotřebení jsou jen nepřesným vyjádřením skutečného procesu stárnutí. Navíc mohou podniky volbou různých způsobů odepisování dosáhnout rozdílných zůstatkových cen, i když pořizovací cena prostředků mohla být stejná.
- Rozvaha nebere v úvahu zhodnocování některých aktiv, např. uměleckých děl a sbírek, orné půdy, lesů, dolů a jiných.
- K ručení hodnoty některých položek musí být použit odhad. Jde např. o:
 - pohledávky, odhadnuté a očištěné z hlediska návratnosti,
 - zásoby, jejichž hodnota by měla být založena na jejich prodejnosti,
 - stálá aktiva, jejichž reálná hodnota by se měla zakládat na době použitelnosti a životnosti.
- Rozvaha zobrazuje stav hodnot a ukazatelů staticky k určitému okamžiku, proto nevypovídá nic o dynamice společnosti.
- Majetek podniku často nezahrnuje aktiva, která mohou mít velký vliv na fungování firmy. Jde především o pracovníky firmy, jejich kvalifikaci, zkušenosti a znalosti. Patří sem i podpora podniku významným hospodářským nebo politickým subjektem [2].

1.4.2 Nedostatky účetního Výkazu zisků a ztrát

- Čistý zisk, který je výslednou položkou výkazu není roven čisté hotovosti vytvořené firmou v daném účetním období. Nákladové a výnosové položky se neopírají o skutečné peněžní toky.
- Výkaz je sestavován na aktuální bázi, tzn., tržby za prodané výrobky či služby zahrnují jak tržby okamžitě uhrazené v hotovosti, tak i prodej odběratelům na úvěr. Naopak do tržeb není zahrnuto inkaso plateb z prodeje, který byl realizován na úvěr v předchozích obdobích.

- Obdobná situace je i u nákladů. Náklady běžného období zahrnují položky, které nebyly skutečně uhrazeny v daném účetním období, i když s běžným účetním obdobím souvisejí. Některé nákladové položky naopak nejsou vůbec hotovostním výdajem, např. odpisy, tvorba rezerv aj.
- Mimořádné položky uváděné ve Výkazu zisků a ztrát nejsou součástí výsledků běžného období, mohou zjištěné vývojové trendy, užívané pro další rozhodování, zkreslit. Proto by při provádění finanční analýzy neměly být brány v úvahu [2].

1.4.3 Nedostatky výkazu o cash flow

- Při výpočtu nepřímou metodou se ztrácejí informace o položkách vykazovaných v nákladech, ale nevykazují se v aktivech. Jde např. o výdaje na vývoj a výzkum, propagaci, kvalifikaci apod.
- Data o peněžních tocích jsou statická, vztahují se k minulosti. Postrádají tudíž aktuálnost, analytik vytváří odhady do budoucnosti, kde zavádí svůj objektivní názor.
- Údaje ve výkazu jsou vztaženy k příliš dlouhému časovému úseku (1 rok). Tím se mohou snadno ztratit informace o platebních potížích podniku. Vhodnější by byly kratší časové periody.
- Nezohledňuje se inflace, která může mít v některých ekonomikách značný vliv [2].

1.5 Nástroje finanční analýzy

Základním metodickým nástrojem a formou vztahu, do kterého jsou finančně-účetní informace i ostatní primární údaje využívané při finanční analýze uváděny, jsou poměrové ukazatelé. Tyto ukazatele vznikají jako poměr dvou absolutních ukazatelů, tedy vztah jednoho čísla k druhému. Výhodou poměrových ukazatelů je, že redukují absolutní údaje lišící se podle velikosti firem na společnou bázi. Je to nejlepší způsob srovnání aktuální finanční informace dané firmy k jejím historickým datům nebo datům jiných podniků, které mají rozdílnou velikost [11].

Finanční poměr je možno získat vydělením jakékoliv položky účetního výkazu jakoukoliv jinou položkou. To samozřejmě neznamená, že výsledek vždy povede k lepšímu poznání finančních podmínek firmy nebo jejího hospodaření. Finanční analýza se zabývá pouze těmi poměry, které jsou relevantní ke konkrétnímu finančnímu problému nebo vypovídají o některém ekonomickém jevu, mají tedy logickou vypovídací schopnost.

Poměrové ukazatelé ale nejsou jediný typ ukazatelů používaný ve finanční analýze, i když jsou nejpoužívanější.

Ukazatelé užívané ve finanční analýze zahrnují [2]:

- Ukazatele absolutní – označované též jako ukazovatele stavové. Jsou vyjádřením objemu položek účetních výkazů. Znamená to, že přinášejí informaci o rozsahu podnikových aktiv a pasiv, nákladů a výnosů, přičemž měrnou jednotkou jsou peníze.
- Ukazatele rozdílové – označované i jako fondy finančních prostředků, vyjadřují rozdíl dvou ukazatelů absolutních. Jejich typickým příkladem je zisk nebo čistý pracovní kapitál.
- Ukazatele poměrové – vyjadřují poměr dvou ukazatelů absolutních. Jsou nejpoužívanějším typem. Důvod jejich širokého použití byl již uveden výše. Umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních charakteristikách podniku, umožňují provádět časové srovnání, průřezové a srovnávací analýzy a posuzovat zařazení podniku do určité třídy. Mohou sloužit i jako vstupní údaje do regresních a korelačních analýz, diskriminační analýzy apod. Lze je aplikovat do soustav, z nichž jsou zřejmé vzájemné návaznosti, přitom jednotlivé členy řetězců mohou mít vlastní ekonomickou interpretaci.
- Ukazatele pružnosti – označované i jako ukazatele elasticity. Jsou poměrem relativních přírůstků. V čitateli ukazatele je relativní přírůstek závislé veličiny a ve jmenovateli relativní přírůstek nezávislé veličiny. Tyto ukazatele vyjadřují, o kolik se změni závislá veličina, jestliže se nezávislá veličina změni o 1 %. Používají se zpravidla pro analýzu některých specifických jevů.

Ukazatelů používaných ve finanční analýze se postupem času vyvinulo značné množství. Někdy je navrženo i několik různých ukazatelů pro hodnocení stejné charakteristiky. Je však třeba zdůraznit, že hromadění velkého počtu ukazatelů nelze ještě považovat za provedenou finanční analýzu [12]. Hlavní důraz musí být kladen na vypovídací schopnost ukazatelů, jejich vzájemné vazby a závislosti a způsobu jejich hodnocení a interpretace.

1.6 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy je možné rozdělit z různých pohledů. U většiny autorů převládá rozdělení na fundamentální finanční analýzu a technickou finanční analýzu.

Fundamentální finanční analýza většinou vyhodnocuje kvalitativní údaje o podniku, kde základní metodou jsou rozborů založené na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí. Tato metoda sice využívá i kvantitativních údajů, ale již je nezpracovává na základě algoritmicizovaného postupu [10].

Technická finanční analýza zpracovává kvantitativní data na základě daných matematických metod, přičemž výsledky jsou vyhodnocovány jak kvantitativně, tak i kvalitativně.

V mé práci se budu dále zabývat již jen technickou finanční analýzou, která je používanější. Tu můžeme ještě dělit podle různých hledisek.

Podle způsobu srovnání [6]:

- Prostorová analýza – srovnává vypočtené hodnoty ukazatelů s hodnotami stejných ukazatelů u jiných podniků. Tím je umožněno mezipodnikové srovnání. Nevýhodou však je, že jen těžko nalezneme dva podniky, které by byly stejné a tedy i srovnatelné. Krom toho existuje i řada jiných problémů spojených s tímto způsobem vyhodnocování finančních ukazatelů. Tyto problémy vyplývají se zvolené účetní metodiky jednotlivých podnikatelských subjektů (způsob odepisování, oceňování zásob aj.). Dalším problémem je i stále častější způsob financování majetku prostřednictvím leasingu, který není zachycen v účetním výkazu.
- Trendová analýza – porovnává hodnoty ukazatelů v čase. Výhodou této metody je možnost zachycení kladných a záporných vývojových tendencí uvnitř podniku a na základě jejich poznání vytvářet nebo korigovat již přijatá rozhodnutí. Z grafického znázornění trendu vývoje ukazatelů dokáže zkušený analytik učinit velmi rychle základní diagnózu.
- Srovnání s plánem – poměří se skutečně dosažené hodnoty ukazatelů s hodnotami, které jsou vypočteny na základě plánovaných vstupních údajů.
- Srovnání s odhadem experta – odhady jsou provedeny zkušeným analytikem a ukazují, jaké by hodnoty ukazatelů v daném podniku měly být.

Dalším hlediskem pro rozdělení metod technické finanční analýzy je rozdělení dle používaných ukazatelů a podle způsobu jejich interpretace na:

- horizontální analýzu,
- vertikální analýzu,

- analýzu poměrových ukazatelů,
- analýzu pyramidových soustav ukazatelů,
- predikci finanční tísně podniku.

Tyto metody budou použity v mé bakalářské práci, proto je jejich bližší charakteristika uvedena v metodické části práce.

2 METODIKA

Protože existuje velmi mnoho metod finanční analýzy, vybrala jsem takové finanční ukazatele, metody a postupy hodnocení, které nejlépe vystihnou finanční situaci mnou sledovaného podniku.

Ve své práci jsem proto zvolila následující metody finanční analýzy [10]:

- horizontální analýzu,
- vertikální analýzu,
- analýzu poměrových ukazatelů,
- analýzu pyramidových soustav ukazatelů (ukazatele ROA i ROE),
- predikci finanční tísně podniku (Altmanův model, Index důvěryhodnosti, Index EVA a Tafflerův model).

2.1 Horizontální analýza

Využívá absolutních a rozdílových ukazatelů. Zjišťuje procentní změny jednotlivých položek účetních výkazů oproti přecházejícímu období. Ze změn lze odvozovat i pravděpodobný vývoj příslušných ukazatelů v budoucnosti. Je však třeba mít k dispozici dostatečně dlouhou časovou řadu a v časové řadě zajistit i srovnatelnost údajů. Do odhadu budoucího vývoje je nutno zahrnout předpokládané změny jak uvnitř podniku, tak změny ve vnějším ekonomickém prostředí [10].

Procentní změny jednotlivých položek vycházejí z absolutních změn, zjištěných jako rozdíl dvou hodnot v čase:

Absolutní změna (rozdíl) = $ukazatel_t - ukazatel_{t-1}$, kde t je příslušný rok

Procentní změna (v %) = $\frac{absolutní\ změna}{ukazatel_{t-1}} * 100$

2.2 Vertikální analýza

Je také označována jako strukturální analýza. Vyjadřuje procentní podíl dané položky účetního výkazu ze stanoveného základu. Užívá se pro vyjádření struktury aktiv a pasiv a pro rozbor Výkazu zisků a ztrát. Její užití je vhodné pro srovnání údajů v účetních výkazech v delším časovém horizontu i pro srovnání podniku s jinými podniky či odvětvovými průměry. Výsledky získané touto metodou mohou sloužit při sestavování finančních plánů, především projeví-li se v delším časovém horizontu určitá stabilita

podílu některých položek na celkovém zvoleném základu. Nevýhodou této metody je změna absolutní základny pro výpočet procentních podílů v jednotlivých letech i to, že neodhadujeme příčiny změn, ale pouze vede ke zkonstatování změn [12].

Vzhledem k postupu výpočtu ukazatelů při horizontální a vertikální analýze, bývají někdy obě metody označovány souhrnným názvem procentní rozbor. Převádějí ukazatele v absolutních hodnotách na relativní, tedy procentní vyjádření. Procentní rozbor má řadu výhod, vedle toho je však třeba vzít v úvahu i jeho nevýhody.

K výhodám procentního rozboru patří:

- je výhodný pro porovnání výkazů podniku v delším časovém období,
- slouží pro porovnání výsledků podniku v rámci oboru jako celku,
- slouží pro porovnání výkazů v rámci vnitropodnikových útvarů,
- je východiskem pro komparaci podniku se srovnatelnými podniky v oboru.

K nevýhodám procentního rozboru patří:

- neodhaluje příčiny změn,
- absolutní základna pro výpočet ukazatelů se mění,
- vykazované údaje mohou být obsahově nesrovnatelné.

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Je nejužívanější metodou finanční analýzy. Je založena na využívání poměrových ukazatelů, jejichž pomocí jsou postupně zkoumány jednotlivé oblasti finančního hospodaření podniku. Za dlouhodobou dobu jejich používání bylo navrženo velké množství těchto ukazatelů. Praktickým užíváním se však vyčlenila skupina ukazatelů všeobecně akceptovaných, které umožňují vytvořit si základní představu o finanční situaci daného podniku.

Ukazatele jsou skružovány do skupin, přičemž každá skupina se váže k některému aspektu finančního stavu podniku. Členění ukazatelů je odvozeno od cílů finanční analýzy, která by měla – jak už jsem výše uvedla – posoudit globální finanční situaci podniku, odhalit případné poruchy ve finančním hospodaření a ukázat naopak na silné stránky podniku.

Pro posouzení jednotlivých oblastí finančního hospodaření podniku jsou užívány ukazatele, které, podle toho, o které oblasti finančního hospodaření podniku vypovídají, jsou rozčleněny do pěti základních skupin [2]:

- Ukazatele zadluženosti
- Ukazatele platební schopnosti
- Ukazatele aktivity
- Ukazatele rentability
- Ukazatele tržní hodnoty firmy

2.3.1 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti měří rozsah, v jakém je firma financována cizími finančními zdroji. Hodnotí v podstatě kapitálovou strukturu podniku a zahrnují řadu ukazatelů, které porovnávají vlastní a cizí zdroje [12].

$$\text{Zadluženost (celková zadluženost)} = \frac{\text{celkové závazky}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Ukazatel má velký význam zejména pro dlouhodobé věřitele. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost celkového majetku podniku a tím vyšší je riziko věřitelů, že jejich dluh nebude splacen. Zadluženost ale nemusí být negativním faktorem vývoje finanční situace podniku, naopak může přispívat ke zvyšování výnosnosti celkového kapitálu podniku a tím být pro podnik přínosná [12].

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Vypovídá o tom, kolik procent majetku je kryto dlouhodobými závazky.

$$\text{Krátkodobá zadluženost} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Udává, kolik procent majetku je kryto krátkodobými závazky.

$$\text{Míra samofinancování} = 1 - \text{celková zadluženost} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Tento ukazatel bývá označován i jako koeficient samofinancování. Vyjadřuje proporcii, v jaké jsou aktiva podniku financována penězi vlastníků.

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Finanční páku je třeba chápat jako možnost zvýšení rentability vlastního kapitálu v důsledku zvýšení zadluženosti podniku. Zvýšení zadluženosti však sebou nese nutnost platit větší objem úroků, což zvyšuje finanční náklady podniku. Důsledkem je pokles zisku

po zdanění i snížení ziskového rozpětí. Je tedy třeba posuzovat zvýšení zadluženosti v širších souvislostech. Je-li úrok placený za požití cizího kapitálu nižší než je rentabilita celkového kapitálu, roste rentabilita vlastního kapitálu a je žádoucí rozsah cizího kapitálu ve finanční struktuře podniku zvyšovat. Neboli pokud je podíl hodnot rentability vlastního kapitálu a rentability celkového kapitálu větší než 1, pak růst zadluženosti přispívá k růstu rentability vlastního kapitálu [11].

Ukazatel vypovídá o tom, kolik Kč majetku připadá na 1 Kč vlastního kapitálu. Má velký význam při hodnocení výnosnosti podniku prostřednictvím pyramidových soustav ukazatelů.

Vysoký podíl vlastního kapitálu může vyjadřovat překapitalizování podniku, což znamená, že firma z důvodu přílišné opatrnosti nedostatečně využívá cizích finančních zdrojů. Opakem překapitalizování je odkapitalizování podniku, která je pro podnik daleko nebezpečnější, neboť nastává tehdy, je-li firma příliš zadlužena a výše vlastního kapitálu je nepřiměřená rozsahu provoní činnosti podniku [10].

$$\text{Podkapitalizování} = \frac{(\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál})}{\text{stálá aktiva}}$$

Hodnota ukazatele by rozhodně měla být větší než 1, neboť podle zásad správného financování by firma měla dlouhodobý majetek krytý dlouhodobým kapitálem, který by měl být dostatečně vysoký, aby nejen umožňoval financování stálých aktiv, ale vytvářel v potřebné výši i dostatečný pracovní kapitál, nezbytné pro zajištění běžného chodu podniku.

Hodnota menší než 1 představuje nedostatek dlouhodobých zdrojů krytý k financování stálých aktiv. Podnik by měl zvažovat možnost dlouhodobého bankovního úvěru, nebo například zvýšení vlastního kapitálu dodatečným vkladem či fúzí s kapitálově silným podnikem.

K příznakům odkapitalizování podniku patří zejména:

- nízká hodnota ukazatele míry samofinancování,
- nepříznivá výše ukazatelů platební schopnosti,
- růst doby obratu pohledávek,
- zkrácení doby obratu zásob,
- vysoké dlouhodobé úvěry podniku,
- růst zisku ve vztahu k vlastnímu kapitálu.

$$\text{Dluh na vlastní kapitál} = \frac{\text{celkové závazky}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Označuje se i jako dlouhodobá zadluženost a vyjadřuje, kolik dlouhodobých závazků podniku připadá na 1 Kč kapitálu vloženého vlastníky podniku. Je jednou z forem vyjádření zadluženosti a souvisí opět s hledáním optimální finanční struktury podniku [12].

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{(\text{zisk před zdaněním} + \text{úroky})}{\text{úroky}}$$

Udává, kolikrát zisk před zdaněním a úroky převyšuje placené úroky. Hodnota ukazatele je důležitá pro věřitele. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je relativně vyšší ochota věřitele poskytnout úvěr, neboť má větší záruku splacení [12].

2.3.2 Ukazatele likvidity (platební schopnosti)

Platební schopností obecně je chápána jako schopnost podniku hradit své závazky.

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Ukazuje, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele v případě, že by v daném okamžiku proměnil veškerá svá oběžná aktiva v hotovost. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je obecně pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Tato charakteristika je však velmi hrubou mírou, neboť vypovídací schopnost ukazatele je závislá i na struktuře oběžných aktiv. Tzn. na míře obtížnosti jejich transformace do hotovostní formy, na struktuře krátkodobých cizích zdrojů i na typu odvětví, v němž podnik operuje [11].

$$\text{Pohotovává likvidita} = \frac{(\text{oběžný majetek} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Při výpočtu likvidity druhého stupně se z krátkodobého majetku vylučuje méně likvidní složka, tj. zásoby. Vypovídá o tom, kolik rychle likvidního majetku (peněz a likvidních CP) připadá na 1 Kč krátkodobých závazků, tedy zda je schopen podnik dostát svým závazkům [11].

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{okamžitě splatné závazky}}$$

Jelikož hodnotu okamžitě splatných závazků lze získat pouze z vnitropodnikových údajů (vnitropodnikové finanční analýzy), počítala jsem tento ukazatel pomocí krátkodobých závazků [10].

2.3.3 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele vypovídají o způsobu využití aktiv (majetku podniku), tj. jak efektivně s ním podnik nakládá.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}}$$

Kolikrát za 1 rok se aktiva přemění na peníze (zhodnotí v tržbách). Je snaha o maximalizaci tohoto obratu. Ukazatel, označovaný též jako produktivnost vloženého kapitálu, měří efektivnost využití veškerých aktiv v podniku. Ukazuje, jak se zhodnocují stálá i oběžná aktiva ve výrobní činnosti podniku bez ohledu na zdroje krytí těchto aktiv. Výše ukazatele se podstatně mění podle oboru činnosti.

$$\text{Doba obratu} = \frac{360 \text{ (365)}}{\text{obrat}}$$

Udává dobu (ve dnech), za kterou se aktiva přemění na peníze.

$$\text{Obrat dl. hmotného majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dl. majetek (průměrný stav za rok)}}$$

Ukazatel, označovaný i jako ukazatel relativní vázanosti DHM, je ukazatelem efektivnosti a intenzity využívání DHM v podniku. Hodnota ukazatele bývá srovnávána s odvětvovými průměry. Nižší hodnota než je odvětvový průměr signalizuje nízké využití a je upozorněním pro výrobu, aby zvýšila využití výrobních kapacit i upozorněním pro finanční manažery, aby omezili podnikové investice.

$$\text{Obrat oběžných aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{oběžná aktiva}}$$

Obrat zásob udává, kolikrát za rok se zásoby přemění v ostatní formy oběžného majetku až po opětovný nákup zásob. Je-li tento ukazatel ve srovnání s odvětvovým průměrem vyšší, znamená to, že podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{360 \text{ (365)}}{\text{obrat zásob}}$$

Pomocí tohoto ukazatele lze zjistit, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Ukazuje tedy intenzitu využití zásob. Obecně platí, čím vyšší obratovost zásob a čím kratší doba obratu zásob, tím lépe.

$$\mathbf{Obrat\ pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{průměrný stav pohledávek}}$$

Udává počet obrátek, tedy transformaci pohledávek v hotové peníze. Čím rychlejší je obrat pohledávek, tím rychleji podnik inkasuje své pohledávky a získané peníze může použít na další potřeby podniku.

$$\mathbf{Doba\ obratu\ pohledávek} = \frac{360\ (365)}{\text{obrat pohledávek}}$$

Ukazatel vyjadřuje dobu, po kterou musí podnik v průměru čekat, než obdrží platby od svých odběratelů.

2.3.4 Ukazatele rentability (výnosnosti)

Ukazatele rentability zobrazují kombinovaný vliv ukazatelů zadluženosti, platební schopnosti a aktivity na výsledky hospodaření podniku. Patří do tzv. mezivýkazových poměrových ukazatelů, neboť využívají údajů jak z rozvahy, tak z výkazu zisků a ztrát.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA)

$$= \frac{[\text{zisk po zdanění} + \text{úroky} * (1 - \text{daňová sazba})]}{\text{celková aktiva}}$$

Ukazatel ROA neboli rentabilita úhrnu vloženého kapitálu vyjadřuje celkovou efektivnost podnikání. Ukazatel respektuje skutečnost, že efektem zhodnocení je nejen odměna vlastníkům podniku, ale i jeho věřitelům za půjčení kapitálu. Ale ani věřitelům nezůstane celý úrok, ale je zdaněn daní z příjmů.

$$\mathbf{Rentabilita\ vlastního\ kapitálu\ (ROE)} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Základem pro srovnání jsou zpravidla státem garantované dluhopisy (nejméně rizikové). Je-li hodnota ukazatele ROE trvale nižší, racionálně uvažující investor svůj kapitál bude chtít zhodnotit výhodnějším způsobem. Platí, že výnosnost vlastního kapitálu by měla být vyšší než výnosnost celkového kapitálu. Zároveň by mělo platit, že tento ukazatel bude větší než běžná úroková

míra. Dle tohoto ukazatele si mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice.

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu

$$= \frac{[\text{zisk po zdanění} + \text{úroky} * (1 - \text{daňová sazba})]}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky}}$$

Umožňuje posoudit výnosnost dlouhodobě investovaného kapitálu.

2.4 Pyramidová soustava ukazatelů

Jednou z cest, které přispívají k odhalení příčin vývoje finanční situace podniku, jsou pyramidové soustavy ukazatelů. Jsou využívány k hledání příčin vývoje finanční situace konkrétního podniku. Vycházejí sice z retrospektivního pohledu, ale vybavují řídicí pracovníky informacemi, které umožňují pohled perspektivní a mohou se tak stát verifikátory úspěšnosti podniku [2].

Předpokladem využití pyramidové soustavy ukazatelů je, jak vylo již dříve uvedeno, existence syntetického ukazatele, zobrazujícího komplexně procesy probíhající v podniku a ovlivňující jeho finanční situaci. Všeobecně jsou akceptovány ukazatelem rentability, které tyto požadavky splňují.

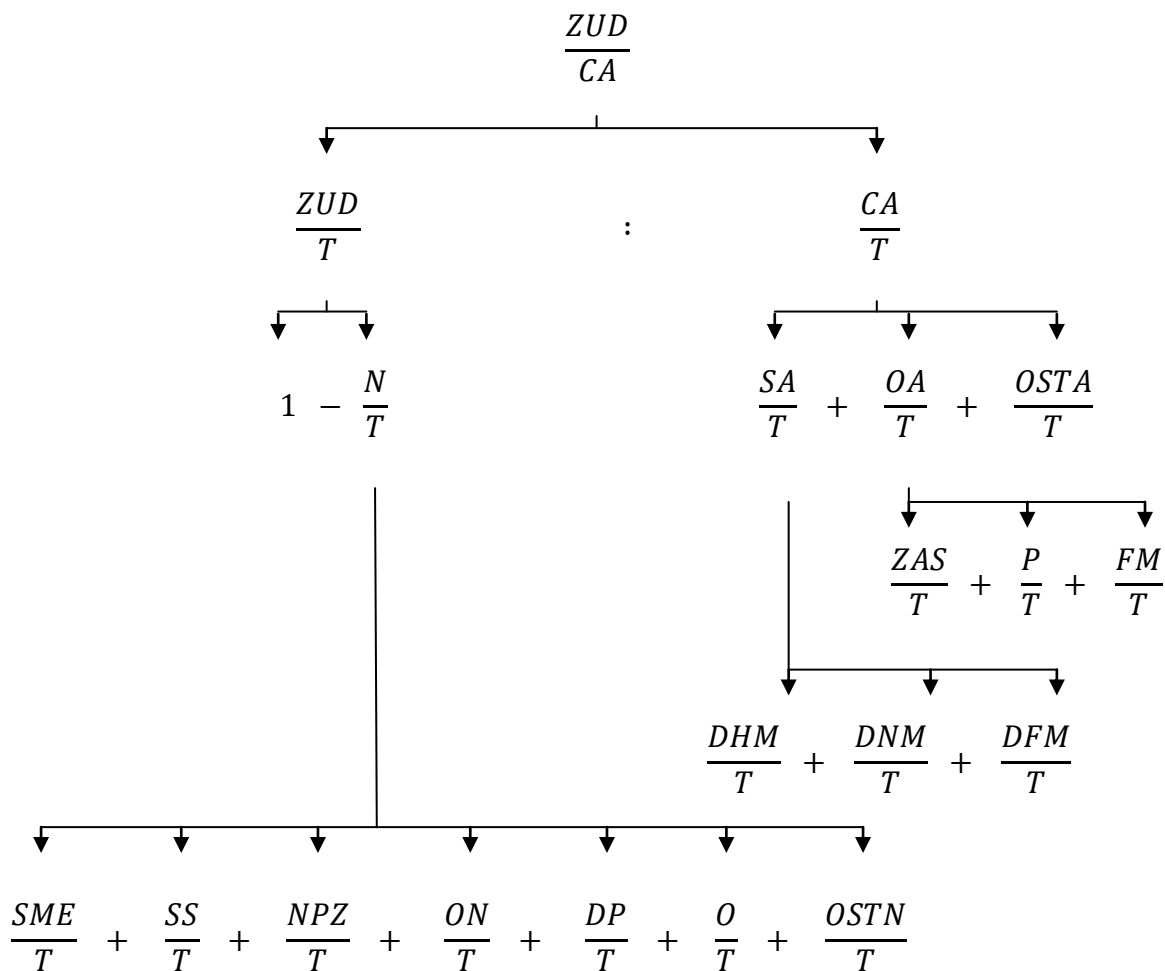
2.4.1 Analýza rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)

K vyjádření rentability celkového vloženého kapitálu (Z/CA) je zpravidla užíváno zisku po zdanění.

Rozklad rentability celkového vloženého kapitálu je výsledkem působení dvou faktorů, a to:

- **Ziskovost tržeb** = $\frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$ - první ze základních faktorů ovlivňujících rentabilitu celkového vloženého kapitálu udává, jak úspěšně uplatnila firma své produkty na trhu. Ziskovost tržeb je odrazem hospodárného vynakládání vstupů, jejichž spotřeba se odráží v nákladech podniku.
- **Obrat celkových aktiv** = $\frac{\text{tržba}}{\text{celková aktiva}}$ - druhý ze základních faktorů ovlivňujících rentabilitu celkového vloženého kapitálu měří efektivnost využití veškerých aktiv v podniku. V pyramidových soustavách ukazatelů je vhodnější využívat převrácené hodnoty tohoto ukazatele, tedy dobu obratu celkových aktiv (CA/T), neboť doba obratu odráží jak dobu obratu stálých, tak oběžných aktiv

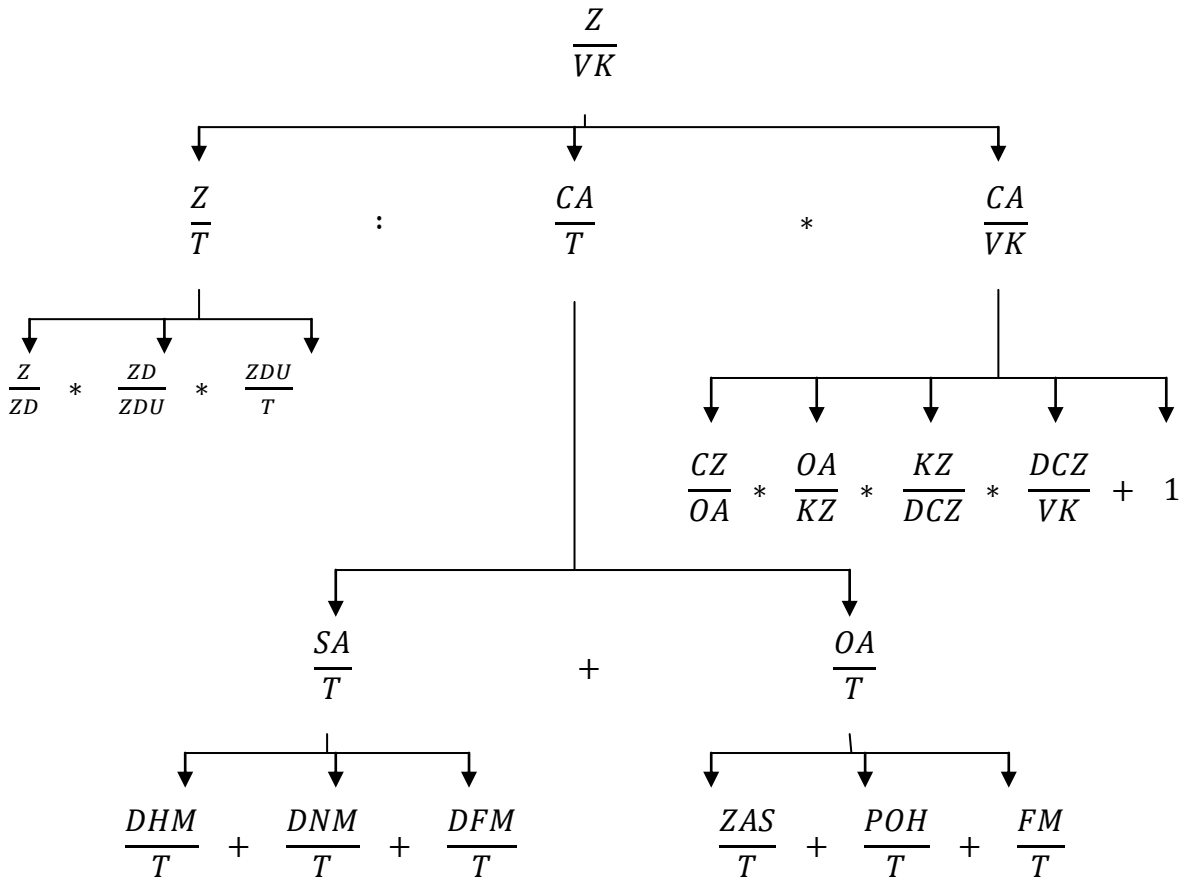
a v dalším rozkladu je možnost posoudit vliv jednotlivých složek majetku na dobu obratu celkových aktiv.

Z	zisk po zdanění	Ú	úroky
T	tržba	CA	celková aktiva
N	náklady	SA	stálá aktiva
OA	oběžná aktiva	OSTA	ostatní aktiva
SME	spotřební materiál a energie	SS	spotřeba služeb
NPZ	náklady na prodané zboží	ON	osobní náklady
DP	daně a poplatky	O	odpisy
OSTN	ostatní náklady	DNM	dl. nehmotný majetek
DHM	dl. hmotný majetek	FI	dl. finanční majetek
ZAS	zásoby	P	pohledávky
FM	finanční majetek		

Obr. 1: Schéma pyramidového rozkladu rentability celkového vloženého kapitálu

2.4.2 Analýza rentability vlastního kapitálu (ROE)

Z zisk po zdanění

T tržba

ZUD zisk před zdaněním a úroky

OA oběžná aktiva

DCZ dlouhodobé cizí zdroje

SA stálá aktiva

DHM dl. hmotný majetek

ZAS zásoby

FM finanční majetek

VK vlastní kapitál

CA celková aktiva

ZD zisk před zdaněním

CZ cizí zdroje

KZ krátkodobé závazky

DNM dl. nehm. majetek

DFM dl. finanční majetek

POH pohledávky

Obr. 2: Schéma pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu

Rozklad vlastního kapitálu je výsledkem působení tří faktorů, a to:

- **Čistá ziskovost tržeb** $= \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$ - má obdobnou vypovídací schopnost jako ziskovost tržeb, zisk po zdanění je použit z toho důvodu, aby bylo možno v dalším kroku vyjádřit i vliv míry zdanění podnikových příjmů na rentabilitu vloženého kapitálu.
- **Doba obratu celkových aktiv** $= \frac{\text{celková aktiva}}{\text{tržby}}$ - má obdobnou vypovídací schopnost jako u rentability celkového vloženého kapitálu a lze ji dále rozložit.
- **Poměr celkových aktiv k vlastnímu kapitálu** $= \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$ - bývá označován jako finanční páka. Ve změnách tohoto ukazatele se odráží změny finanční struktury podniku, neboť při zvýšení podílu cizích zdrojů ve finanční struktuře hodnota roste a naopak.

2.5 Predikce finanční tísně podniku

Tyto systémy slouží k signalizaci budoucích problémů podniku v oblasti finančního hospodaření.

Nejpoužívanější modely je možno rozdělit do dvou základních skupin, a to [10]:

- bonitní modely (Kralickův quicktest, Tamariho model, Argentiho model, aj.)
- bankrotní modely:
 - jednorozměrné (rentabilita vlastního kapitálu, zadluženost, běžná likvidita, podíl pracovního kapitálu z celkových aktiv aj.)
 - vícerozměrné (Altmanův Z-score model, Index IN, Model ZETA, Tafflerův model)

2.5.1 Altmanův model (Z score model)

$$\text{Altmanův model} = 1,2x_1 + 1,4x_2 + 3,3x_3 + 0,6x_4 + 1,0x_5$$

X_1 = pracovní kapitál / aktiva celkem

X_2 = nerozdělený zisk / aktiva celkem

X_3 = zisk před zdaněním a úroky / aktiva celkem

X_4 = tržní hodnota vlastního kapitálu / účetní hodnota cizího kapitálu

X_5 = tržby / aktiva celkem

$Z > 2,90$	firma s dobrou finančně-ekonomickou situací
$Z \in (1,81 - 2,99)$	firma s nevyhraněnou finančně-ekonomickou situací
$Z < 1,81$	firma směřující k bankrotu

Altmanův model upravený pro Českou republiku

$$= 1,2x_1 + 1,4x_2 + 3,3x_3 + 0,6x_4 + 1,0x_5 - 1,0x_6$$

X_6 = závazky po lhůtě splatnosti / výnosy celkem

Kritéria hodnocení výsledného Z-score se nemění. Hodnota Z-score se přidáním ukazatele X_6 sníží, ale zrealní se tak pohled na finanční situaci podniku. Nevýhodou je to, že údaj o závazcích po lhůtě splatnosti není externím uživatelům běžně dostupný. Jedná se o údaj vnitřní finanční analýzy.

2.5.2 Index důvěryhodnosti českého podniku

Ukazatel IN je sestavený I. A I. Neumaierovými. Vyšli při jeho sestavování z českých účetních výkazů a zahrnuli zvláštnosti současné ekonomické situace v ČR. Model obsahuje šest vybraných ukazatelů, kterými jsou obdobně jako u Altmanova modelu přiřazené váhy. Tyto váhy se liší podle odvětví, do kterého podnik patří [9].

Index důvěryhodnosti v rámci zařazení podniku do celého nár. hospodářství

$$= 0,22x_1 + 0,11x_2 + 8,33x_3 + 0,52x_4 + 0,1x_5 - 16,8x_6$$

X_1 = aktiva celkem / cizí zdroje

X_2 = zisk před zdaněním a úroky / nákladové úroky

X_3 = zisk před zdaněním a úroky / aktiva celkem

X_4 = výnosy celkem / aktiva celkem

X_5 = oběžná aktiva / krátkodobé cizí zdroje

X_6 = závazky po lhůtě splatnosti / výnosy

$IN > 2,0$	firma finančně zdravá
$IN \in (1,0 - 2,0)$	firma s finančně neutrální situací
$IN < 1,0$	firma je ve finanční tísní

2.5.3 Index IN (EVA)

Výpočet jednotlivých proměnných je stejný jako u Indexu důvěryhodnosti českého podniku. Index $IN_{(EVA)}$ vznikl jeho úpravou. Slouží ke zjištění, jestli podnik tvoří ekonomickou přidanou hodnotu. Má velkou vypovídací schopnost a je doplňkem finanční analýzy [10].

$$IN_{EVA} = 0,017x_1 + 4,573x_3 + 0,481x_4 + 0,015x_5$$

$IN > 2,070$	firma tvoří ekonomickou přidanou hodnotu
$IN \in (1,420 - 2,070)$	firma spíše tvoří ekonomickou přidanou hodnotu
$IN \in (1,089 - 1,420)$	nelze určit
$IN \in (0,684 - 1,089)$	firma spíše netvoří ekonomickou přidanou hodnotu
$IN < 0,684$	firma netvoří ekonomickou přidanou hodnotu

2.5.4 Tafflerův model

$$Z = 0,53x_1 + 0,13x_2 + 0,18x_3 + 0,16x_4$$

X_1 = zisk před zdaněním / krátkodobé závazky

X_2 = oběžná aktiva / cizí zdroje

X_3 = krátkodobé cizí zdroje / celková aktiva

X_4 = (finanční majetek – krátkodobé závazky) / (provozní náklady – odpisy)

Tafflerův model je zjednodušením finanční situace. V případě, že hodnota Z je menší než nula, je finanční situace podniku nepříznivá. Opačný výsledek, tedy hodnota Z je větší než nula, vede ke konstatování, že finanční situace v podniku je příznivá.

II PRAKTICKÁ ČÁST

3 CHARAKTERISTIKA FIRMY

3.1 Základní údaje

Název firmy:	Drahomil Klimeš
Forma podnikání:	fyzická osoba
Majitel firmy:	Ing. Drahomil Klimeš
Předmět činnosti:	výroba, instalace a opravy strojů a přístrojů
Sídlo:	Hodonínská 352, 696 21 Prušánky
Provozovna:	Hodonínská 328, 696 21 Prušánky
IČO:	49425927
DIČ:	CZ5708226920
Datum zahájení činnosti:	11. 02. 1994
Účetnictví:	od roku 2006 povinnost vést podvojný účetnictví
Plátce DPH:	ano, měsíční plátce

3.2 Historie firmy

Firma vznikla v roce 1994 v obci Prušánky a od svého počátku se orientovala na aplikace zaměřené na regulaci a automatizaci. K původně malému pracovnímu týmu se postupně připojovali další specialisté s bohatými zkušenostmi z oblasti regulace a automatizace a přinášeli do firmy další know-how. Jedná se tedy o prosperující a zaběhlou firmu, jež se dlouhodobě rozrůstá.

Pro speciální aplikace uzavírá firma smlouvy rovněž s externími spolupracovníky.

Společnost se může pochlubit mnoha úspěšnými aplikacemi v oblasti spojitého i limitního měření hladin a teplot sypkých materiálů i kapalin v tancích a silech.

V současné době nabízí firma dodávky aplikací na klíč, které se snaží pokrývat svými výrobními a montážními kapacitami. Díky vlastní výrobě, vývoji i montáži se snaží pružně reagovat na všechny požadavky zákazníků a vyhovět v každém směru. Dokáže budovat samostatné řídicí systémy, ale i začlenit vyráběná měřidla do existujících řídicích a regulačních systémů.

Všechny výrobky jsou testovány a procházejí neustálým vývojem. Na veškeré výrobky je poskytována záruka 24 měsíců a po záruční době je garantován pozáruční servis 10 let po ukončení výroby daného typu. Starší typy měřidel lze za zvýhodněných podmínek nahradit novým typem.

3.3 Informace o používaných účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování v podniku

Účetní závěrka je sestavena v souladu s účetními předpisy platnými v České republice. Účetnictví je vedeno v historických cenách. Částky v účetní závěrce jsou zaokrouhleny na tisíce českých korun, není-li uvedeno jinak.

Dlouhodobý hmotný majetek

Nakoupený dlouhodobý hmotný majetek je vykázán v pořizovacích cenách, které zahrnují cenu, za kterou byl majetek pořízen, a náklady s jeho pořízením související. Dlouhodobý hmotný majetek vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady. Majetková aktiva získaná formou daru jsou vykázána v reprodukční ceně k datu převzetí příslušného majetku. Vstupní cena dlouhodobého hmotného majetku, na jehož pořízení byla poskytnuta dotace, je snížena o tuto dotaci. Odpisy dlouhodobého hmotného majetku jsou vypočteny metodou shodnou pro výpočet odpisů pro daňové účely.

Společnost uplatňuje tyto předpokládané doby životnosti:

Počítače a kancelářské vybavení – zpravidla do 3 let

Náklady na opravy a údržbu dlouhodobého hmotného majetku se účtují přímo do nákladů. Technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku přesahující 40 tis. Kč za rok je aktivováno k příslušnému majetku. Hmotný majetek (s výjimkou počítačů a zařízení k počítačům), jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a pořizovací cena nepřevyšuje 40 tis. Kč za položku, je plně odepsán v okamžiku zahájení jeho používání.

Pohledávky

Pohledávky jsou vykázány v nominální hodnotě snížené o opravnou položku k pohybným pohledávkám. Nedobytné pohledávky se odepisují

Přepočet cizích měn

Transakce prováděné v cizích měnách jsou přepočteny a zaúčtovány devizovým kurzem, který se stanovuje vždy na daný kalendářní měsíc a který se odvíjí od kurzu České národní banky vyhlášeného k prvnímu pracovnímu dni daného měsíce.

Všechna peněžní aktiva a pasiva vedená v cizích měnách byla přepočtena devizovým kurzem zveřejněným Českou národní bankou k rozvahovému dni. Všechny kurzové zisky a ztráty z přepočtu pohledávek a závazků jsou účtovány do výkazu zisků a ztrát.

Zásoby

Účtování zásob je prováděno způsobem B evidence zásob. Oceňování nakupovaných zásob je prováděno pořizovacími cenami.

Leasing

Požizovací cena majetku, získaného formou finančního leasingu, je účtována do nákladů rovnoměrně po celou dobu trvání leasingu. Budoucí leasingové splátky, které nejsou k datu účetní závěrky splatné, jsou vykázány v rozvaze jako ostatní dlouhodobé závazky.

4 APLIKACE UKAZATELŮ NA FIRMU DRAHOMIL KLIMEŠ

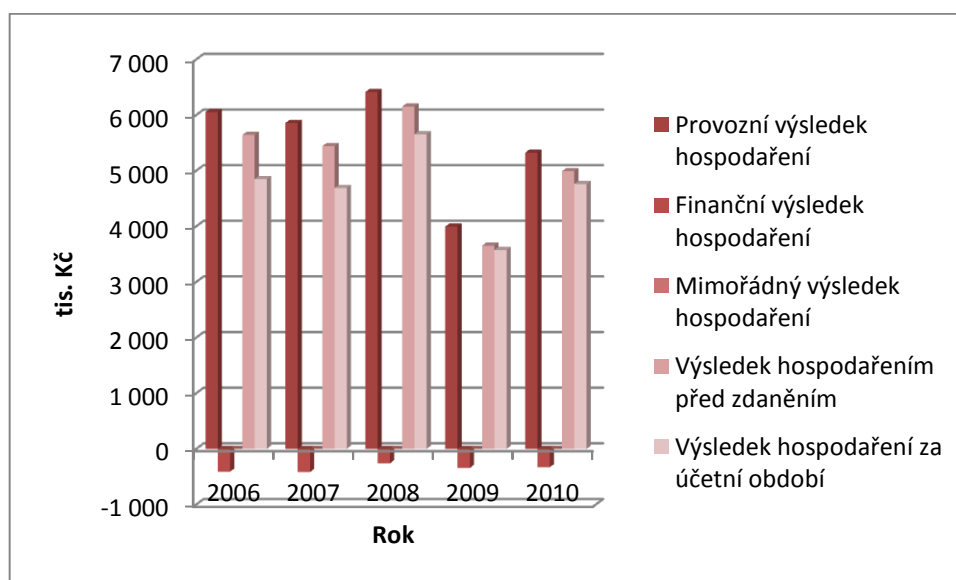
4.1 Analýza majetkové a finanční základny

4.1.1 Horizontální analýza Výkazu zisků a ztrát

Tab. 1. Horizontální analýza Výkazu zisků a ztrát

Položka	2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %
Provozní HV	-196	-3,24	556,00	9,49	-2 418	-37,70	1 327	33,22
Finanční HV	-7	-1,71	157,00	37,65	-83	-31,92	12	3,50
Mimořádný HV	0	x	0,00	x	0	x	0	x
HV před zdaněním	-244	-3,79	459	7,41	-2 921	-43,92	1 492	40,00
HV za účetní období	-203	-3,60	713,00	13,11	-2 501	-40,65	1 339	36,66

Hospodářský výsledek za účetní období byl ve všech sledovaných letech kladný. V roce 2009 prudce klesl o 40,65%. Bylo to způsobeno velkým poklesem provozního hospodářského výsledku. Také finanční hospodářský výsledek klesl, ale jelikož finanční náklady a výnosy se pohybují v zanedbatelné výši oproti tržbám a nákladům provozním, nemusíme toto číslo brát v úvahu.

Graf 1. Členění hospodářského výsledku podle činnosti

Graf nám znázorňuje vývoj jednotlivých hospodářských výsledků v letech 2006 – 2010.

Tab. 2. Horizontální analýza provozního hospodářského výsledku

Položka	2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %
Tržby za prodej zboží	0	x	0	x	0	x	0	x
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	2 097	10,65	-830	-3,81	652	3,11	-838	-3,88
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	-2	-16,67	95	950,00	1 395	1 328,57	-1 450	-96,67
Ostatní provozní výnosy	9	9,47	7	6,73	39	35,14	-43	-28,67
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	x	0	x	0	x	0	x
Výkonová spotřeba	330	3,22	-238	-2,25	2 824	27,27	-3 659	-27,76
Osobní náklady	164	3,77	420	9,30	160	3,24	-841	-16,51
Daně a poplatky	2	8,33	3	11,54	71	244,83	-79	-79,00
Odpisy dl. nehmotného a hmotného majetku	48	7,68	46	6,84	75	10,43	280	35,26
ZC prodaného dl. majetku a materiálu	-3	-100,00	1	x	856	85 600,00	-857	-100,00
ZS rezerv a OP v provozní oblasti	0	x	0	x	0	x	0	x
Ostatní provozní náklady	23	20,54	55	40,74	221	116,32	264	64,23
Provozní HV	-196	-3,24	556	9,49	-2 418	-37,70	1 327	33,22

Výše provozního hospodářského výsledku byla v jednotlivých letech proměnlivá. Ve všech sledovaných letech dosáhl podnik zisku. Jeho výše však kolísala. V roce 2007 se mírně snížil o 3,24%. V roce 2008 dosáhl nejvyšší, stoupl o 9,49%. Rok 2009 byl nejslabší, provozní hospodářský výsledek klesl o 37,70%. V posledním sledovaném roce se situace opět začala zlepšovat.

Největší podíl na provozních výnosech měly tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Tyto vykazovaly v jednotlivých letech pouze malé výkyvy. Povšimněme si ale, že snížení těchto tržeb nastalo v letech 2008 a 2010, tedy tehdy, kdy provozní hospodářský výsledek dosahoval růstu. Na provozních nákladech měli největší podíl výkonová spotřeba a osobní náklady. Výkonová spotřeba přesně kopíruje vývoj provozního hospodářského výsledku - v letech, kdy se provozní hospodářský výsledek snižoval, výkonová spotřeba se zvyšovala a naopak. Osobní náklady měly vzrůstající tendenci, pouze v posledním sledovaném roce klesly o 16,51%.

Tab. 3. Horizontální analýza hospodářského výsledku z finančních operací

Položka	2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %
Tržby z prodeje CP a podílů	0	x	0	x	0	x	0	x
Výnosové úroky	0	x	0	x	0	x	0	x
Ostatní finanční výnosy	9	150,00	-14	-93,33	9	900,00	6	60,00
Prodané CP a podíly	0	x	0	x	0	x	0	x
ZS rezerv a OP ve finanční oblasti	0	x	0	x	0	x	0	x
Nákladové úroky	21	5,87	-170	-44,85	-55	-26,32	69	44,81
Ostatní finanční náklady	-5	-8,62	-1	-1,89	147	282,69	-75	-37,69
Finanční HV	-7	-1,71	157	37,65	-83	-31,92	12	3,50

Hospodářský výsledek z finančních operací byl ve všech letech záporný. Měl kolísavý vývoj. Oproti roku 2006 se ztráta v roce 2007 zvýšila o 1,71%, avšak v roce 2008 opět klesla o 37,65% a byla tento rok nejnižší. Další rok byla ztráta vyšší a to o 31,92%.

Největší podíl na finanční ztrátě mají nákladové úroky, ale také ostatní finanční náklady, mezi které patří především bankovní poplatky a kurzové ztráty. Finanční výnosy jsou zanedbatelné. Firma nedisponuje žádnými cennými papíry, ani nevlastní větší množství peněz, ze kterých by firmě plynuly výnosové úroky. Ostatní finanční výnosy jsou převážně kurzové zisky.

Tab. 4. Horizontální analýza mimořádného hospodářského výsledku

Položka	2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %
Mimořádné výnosy	0	x	0	x	0	x	0	x
Mimořádné náklady	0	x	0	x	0	x	0	x
Mimořádný HV	0	x	0	x	0	x	0	x

Mimořádný hospodářský výsledek byl ve všech sledovaných letech nulový, tudíž žádný rok neovlivnil celkový hospodářský výsledek.

4.1.2 Horizontální analýza Rozvahy

Tab. 5. Horizontální analýza aktiv

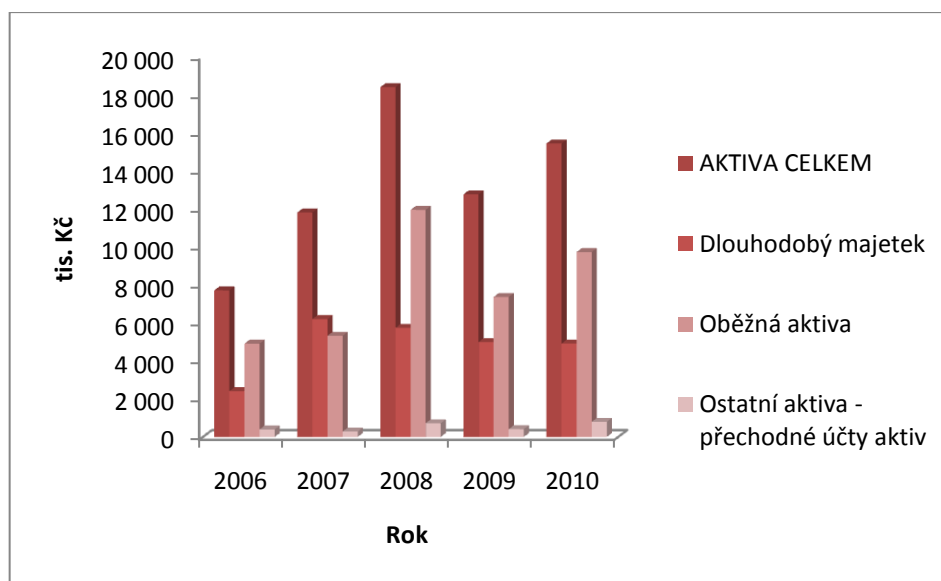
Položka	2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %
AKTIVA CELKEM	4 095	53,11	6 593	55,85	-5 641	-30,66	2 676	20,98
Dl.majetek	3 791	157,43	-465	-7,50	-745	-12,99	-77	-1,54
Dl.nehmotný majetek	0	x	0	x	0	x	0	x
Dl.hmotný majetek	3 791	157,43	-465	-7,50	-745	-12,99	-77	-1,54
Dl. finanční majetek	0	x	0	x	0	x	0	x
Oběžná aktiva	414	8,44	6 622	124,43	-4 584	-38,38	2 365	32,13
Zásoby	-811	-64,21	2 813	622,35	-171	-5,24	-81	-2,62
Dl. pohledávky	0	x	0	x	0	x	0	x
Kr. pohledávky	1 162	32,05	3 868	80,79	-4 562	-52,70	2 522	61,60
Kr. finanční majetek	63	331,58	-59	-71,95	149	647,83	-76	44,19
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	-110	-27,92	436	153,52	-312	-43,33	388	95,10

Vývoj aktiv v letech 2006 až 2010 ukazuje, že stav majetku postupně rok od roku narůstal, pouze v roce 2009 se snížily. Změny aktiv byly poměrně vysoké. V roce 2007 se zvýšily o 53,11%, což bylo způsobeno zejména vysokým nárůstem dlouhodobého majetku. Firma v tomto roce koupila rozestavěnou dvoupatrovou budovu, kterou svépomocí dostavovala. V roce 2008 byla tato budova zkolaudována a zařazena do majetku. Zvýšení aktiv v roce 2008 byla naopak způsobena prudkým zvýšením oběžných aktiv. Díky dostavění budovy získala firma nové skladové prostory a mohla zvýšit své zásoby. V roce 2009, kromě krátkodobého finančního majetku, klesly všechny složky aktiv. Nejprudší skok nastal u krátkodobých pohledávek. Celkově klesly aktiva o 30,66%. V posledním roce aktiva opět narostla, ale jak můžeme vidět, opět na změnu měly vliv pohledávky. Firma téměř přestala investovat do dlouhodobého majetku.

Co se týká dlouhodobého majetku, firma nemá žádný dlouhodobý nehmotný majetek ani dlouhodobý finanční majetek. Tudíž veškeré změny jsou závislé pouze na dlouhodobém hmotném majetku. Jeho vývoj byl popsán již výše. Na změně tohoto typu majetku měla výrazný vliv jen koupě stavby. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí měly jen mírné výkyvy. Až v posledním roce klesly méně než na polovinu.

V prvních dvou letech firma disponovala s poměrně malými zásobami, jelikož neměla skladovací prostory. V roce 2008 prudce narostla výše krátkodobých pohledávek, což bylo způsobeno vydáním velké faktury na konci roku. V roce 2009 pohledávky opět klesly.

U ostatních aktiv byla situace rovněž nestabilní. Každoročně tu docházelo k velkým výkyvům. To však můžeme považovat za normální jev, protože velké výkyvy byly způsobeny nízkou hodnotou druhu majetku.

Graf 2. Účetní hodnota jednotlivých složek aktiv

Na grafu můžeme sledovat podíly složek aktiv. Všimněme si, že až na rok 2007 větší část aktiv tvoří oběžná aktiva. Dlouhodobý majetek měl poměrně stabilní výši. Výkyvy oběžných aktiv byly viditelnější.

Tab. 6. Horizontální analýza pasiv

Položka	2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009	
	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %	rozdíl v tis. Kč	podíl v %
PASIVA CELKEM	4095	53,11	6593	55,85	-5641	-30,66	2 676	20,98
Vlastní kapitál	-203	-3,59	2891	53,01	153	1,83	2 962	34,86
Základní kapitál	-41	-5,08	1924	251,17	2234	83,05	1 776	36,07
Kapitálové fondy	0	x	0	x	0	x	0	x
Fondy ze zisku	0	x	0	x	0	x	0	x
HV minulých let	0	x	0	x	0	x	0	x
Cizí zdroje	4296	210,07	3668	57,85	-5756	-57,51	-308	-7,24
Rezervy	0	x	0	x	0	x	0	x
Dlouhodobé závazky	0	x	0	x	674	x	-127	-18,84
Krátkodobé závazky	800	55,44	6527	290,99	-5215	-59,46	-1 092	-30,72

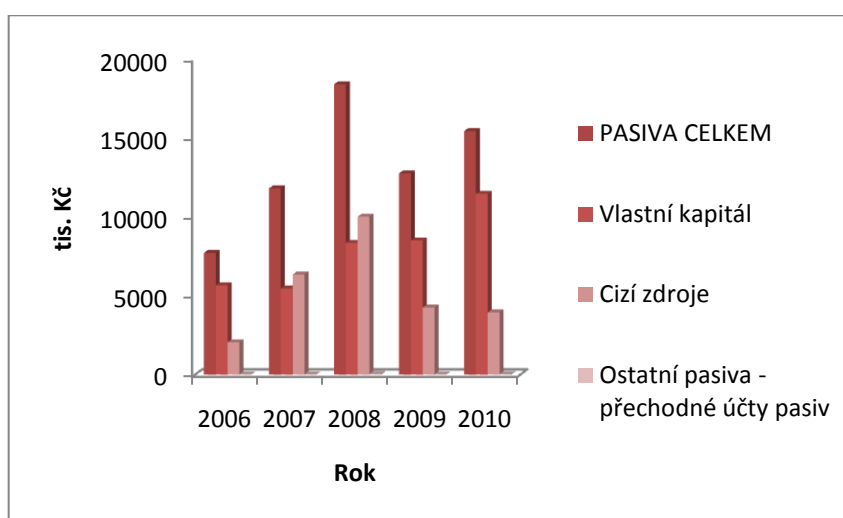
Bankovní úvěry a výpomoci	3496	580,73	-2859	-69,77	-1215	-98,06	911	3 795,83
Ostatní pasiva	2	25,00	34	340,00	-38	-86,36	22	366,67

Situace u celkových pasiv je stejná jako u celkových aktiv. Docházelo k jejich změnám především díky změnám cizích zdrojů na financování majetku

Základní kapitál se každý rok zvyšoval díky ziskům, jejichž velká část zůstávala ve firmě. Kapitálové fondy ani fondy ze zisku firma nevytváří.

Cizí zdroje v prvních třech letech měly dynamický růst, v roce 2007 dokonce až o 210,07 %. Tento nárůst byl způsoben velkým bankovním úvěrem. Firma uspěla v žádosti o dotace z Evropské unie na nákup nových technologií, proto si vzala velký úvěr, aby mohla realizovat svůj záměr. V roce 2008 přišly přislíbené dotace, proto se bankovní úvěr snížil, ale vzrostly krátkodobé přijaté zálohy a to téměř o 291%. Důvodem bylo, že díky nově zakoupeným strojům firma získala velké zakázky, které však nemohla zcela sama financovat, proto vybrala od odběratelů zálohy. V roce 2009 klesají cizí zdroje o 57,51%, což je způsobeno jak poklesem krátkodobých přijatých záloh, tak také zrušením dlouhodobých bankovních úvěrů.

Ostatní pasiva vykazovaly stejně jako ostatní aktiva velké výkyvy, které však byly způsobené především jejich nízkou hodnotou.

Graf 3. Účetní hodnota jednotlivých složek pasiv

Na grafu můžeme sledovat podíly složek pasiv. V roce 2006, 2009 a 2010 měly cizí zdroje výrazně nižší podíl na celkových pasivech, pouze v letech 2007 a 2008 byl poměr opačný, kvůli již výše vysvětleným skutečnostem.

4.2 Vertikální analýza

4.2.1 Vertikální analýza Výkazu zisků a ztrát

Tab. 7. Vertikální analýza Výkazu zisků a ztrát (v %)

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Provozní HV	30,56	26,73	30,28	17,17	25,42
Finanční HV	-2,07	-1,90	-1,23	-1,47	-1,58
Mimořádný HV	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HV před zdaněním	28,49	24,83	29,05	15,70	23,84
HV za účetní období	24,49	21,40	26,70	15,36	22,74

Z vypočtených výsledků vidíme, že podíl hospodářského výsledku za účetní období na celkových tržbách byl s výjimkou roku 2009, kdy byl podíl 15,36 % ve srovnání s ostatními lety podprůměrný, jen mírně kolísavý (pohyboval se v rozmezí od 21,4 % do 26,70 %).

Podíl provozního hospodářského výsledku na celkových tržbách byl také celkem stabilní. Nejvyššího podílu dosáhl v letech 2006 (30,56 %) a 2008 (30,28 %). Naopak nejnižší byl v roce 2009 a to 17,17 %.

Nejhorší vliv na tržbách měl bezesporu podíl finančního hospodářského výsledku. Jelikož dosahoval finanční hospodářský výsledek každý rok ztrátu, je také jeho podíl ve všech sledovaných letech záporný. Pohybuje se v rozmezí od -2,07 % (rok 2006) do -1,23 % (rok 2008).

Podíl mimořádného hospodářského výsledku na celkových tržbách byl nulový, jelikož firma nevykazovala mimořádný hospodářský výsledek.

Můžeme si všimnout, že na snížení podílu hospodářského výsledku za účetní období měla nemalý vliv také daň, kterou musela firma zaplatit.

Tab. 8. Vertikální analýza provozního hospodářského výsledku (v %)

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby za prodej zboží	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	99,46	99,48	98,98	92,91	99,25
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	0,06	0,05	0,50	6,45	0,24
Ostatní provozní výnosy	0,48	0,47	0,52	0,64	0,51
Náklady vynaložené na prodané zboží	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Výkonová spotřeba	51,83	48,36	48,90	56,65	45,48
Osobní náklady	21,97	20,61	23,30	21,90	20,32
Daně a poplatky	0,12	0,12	0,14	0,43	0,10
Odpisy dl. nehmotného a hmotného majetku	3,16	3,07	3,39	3,41	5,13
Zůstatková cena prodaného dl. majetku a materiálu	0,02	0,00	0,00	3,68	0,00
Změna stavu rezerv a OP v provozní oblasti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní provozní náklady	0,57	0,62	0,90	1,77	3,22
Provozní výsledek hospodaření	30,56	26,73	30,28	17,17	25,42

Nejvyšší podíl na celkových tržbách měly tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Ve všech sledovaných letech to bylo nad 99 %. Pouze v roce 2009 klesl podíl na 92,91 %, jelikož tento rok výrazně vzrostl podíl tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu na 6,45 %. Ostatní podíly jsou zanedbatelné. Ostatní provozní výnosy se pohybují kolem půl procenta.

Z nákladů měla největší podíl na celkových tržbách výkonová spotřeba (spotřeba materiálu a energie a spotřeba služeb). Tento podíl se pohyboval okolo 50ti %. Dále mzdové náklady, které se pohybovaly v rozmezí od 20,32 % do 23,30 %. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku měly stabilní podíl, který se pohyboval kolem 3 %, pouze v posledním roce stoupl na 5,13 %. Můžeme říct, že všechny složky nákladů měly v průběhu všech pěti let zhruba konstantní výši.

Tab. 9. Vertikální analýza finančního výsledku hospodaření (v %)

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Ostatní finanční výnosy	0,03	0,07	0,00	0,04	0,08
Nákladové úroky	1,81	1,73	0,99	0,66	1,07
Ostatní finanční náklady	0,29	0,24	0,25	0,86	0,59
Finanční HV	-2,07	-1,90	-1,23	-1,47	-1,58

Hospodářský výsledek dosáhl ve všech letech ztráty, proto i podíl na celkových tržbách je záporný. Nejhorší to bylo v roce 2006, kdy podíl představoval -2,07 %. Rok na to se mírně zvýšil na -1,9 %, v roce 2008 pak byl nejnižší a to -1,23 %. Další roky se pak opět zvyšoval (rok 2009 -1,47 % a 2010 -1,58 %).

Z finančních výnosů se na celkových tržbách podílely pouze ostatní finanční výnosy a to opravdu velmi zanedbatelným podílem (od 0 po 0,08%). Jednalo se především o kurzové výnosy.

Z finančních nákladů se na celkových tržbách nejvíce podílely nákladové úroky a ostatní finanční náklady.

4.2.2 Vertikální analýza Rozvahy

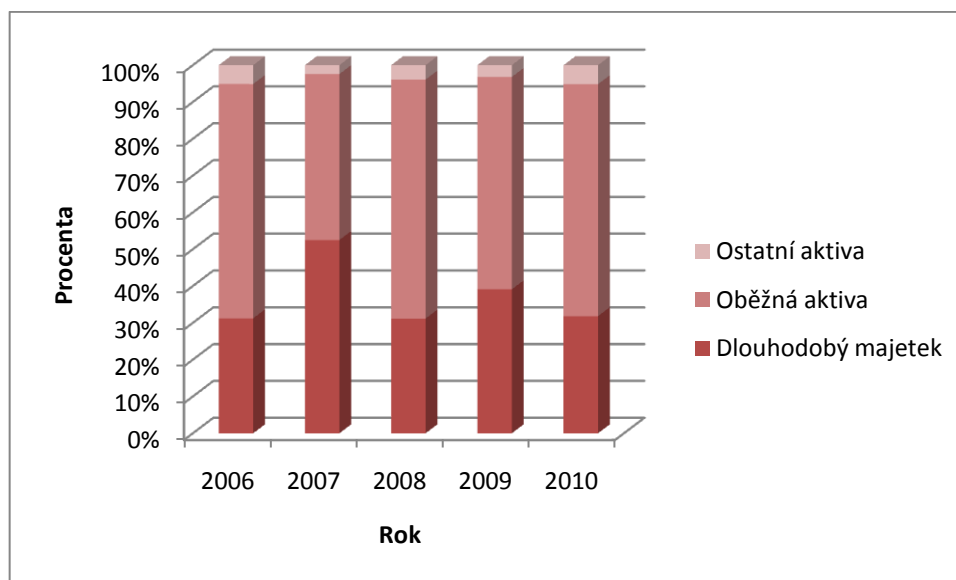
Tab. 10. Vertikální analýza Rozvahy (v %) – aktiva

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Dlouhodobý majetek	31,23	52,51	31,17	39,11	31,83
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek	31,23	52,51	31,17	39,11	31,83
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva	63,66	45,08	64,92	57,69	63,01
Zásoby	16,38	3,83	17,75	24,25	19,52
Dlouhodobé pohledávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohledávky	47,03	40,56	47,05	32,09	42,87
Krátkodobé finanční majetek	0,25	0,69	0,13	1,35	0,62
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	5,11	2,41	3,91	3,20	5,16

Z výsledků vertikální analýzy aktiv vyplývá, že na celkových aktivech měl větší podíl oběžný majetek, až na výjimku v roce 2007. Zde se projevila velká investice do nákupu budovy a dlouhodobý majetek měl větší podíl na aktivech. Podíl ostatních aktiv je minimální.

Na stálých aktivech se ve všech letech podílel pouze dlouhodobý hmotný majetek. Dlouhodobým nehmotným majetkem a dlouhodobým finančním majetkem firma nedisponuje.

Na oběžných aktivech se nejvíce podílely krátkodobé pohledávky, které, kromě roku 2009, kdy dosáhly nejnižšího podílu a to 32,09 % ve všech ostatních letech přesahovaly 40 % celkových aktiv. Dále měly významný podíl zásoby. Nejvyšší podíl dosáhly v roce 2009 a to 24,25 %, nejmenší naopak v roce 2007 (3,83 %).

Graf 4. Podíl jednotlivých složek aktiv na celkových aktivech

Na grafu můžeme vidět, jaký podíl mají jednotlivé složky aktiv na celkových aktivech. Jak jsem psala již výše, oběžná aktiva mají ve všech letech, až na vyjímku v roce 2007, nadpoloviční většinu.

Tab. 11. Vertikální analýza Rozvahy (v %) – pasiva

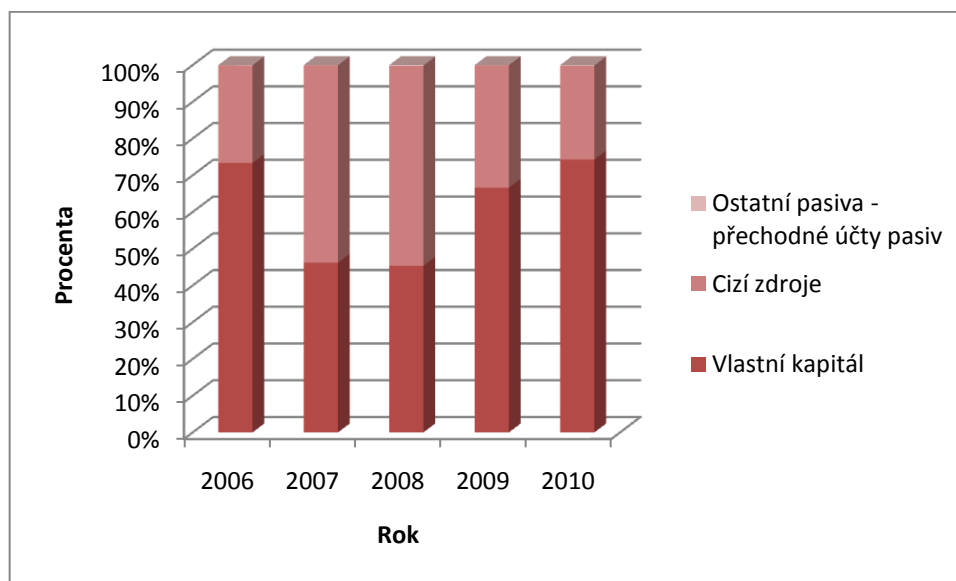
Položka	2006	2007	2008	2009	2010
PASIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	73,37	46,20	45,36	66,61	74,26
Základní kapitál	10,47	6,49	14,62	38,60	43,41
Kapitálové fondy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondy ze zisku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HV minulých let	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledek hospodaření běžného účetního období	62,91	39,71	30,74	28,02	30,84
Cizí zdroje	26,52	53,71	54,40	33,34	25,56
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobé závazky	0,00	0,00	0,00	5,28	3,54
Krátkodobé závazky	18,72	19,00	47,67	27,87	15,96
Bankovní úvěry a výpomoci	7,81	34,71	6,73	0,19	6,06
Ostatní pasiva - přechodné účty pasiv	0,10	0,08	0,24	0,05	0,18

Z výsledku vertikální analýzy pasiv můžeme vypočítat vývoj u poměru cizích a vlastních zdrojů. V roce 2006 představoval vlastní kapitál téměř $\frac{3}{4}$ celkových pasiv. V roce 2007 se podíl cizích zdrojů zvýšil o 27,19 %, tedy až na 53,71 %, což bylo způsobeno velkým bankovním úvěrem na dlouhodobý majetek. Také v roce 2008 si cizí

zdroje držely nadpoloviční podíl a to 54,40 %, přestože byl bankovní úvěr z velké části splacen. V tomto roce se rapidně zvýšily krátkodobé závazky v podobě vybraných záloh. Další roky již zase získal dominantní podíl vlastní kapitál (66,61 % a 74,26 %). Tento příznivý vliv byl způsoben neustálým zvyšováním základního kapitálu tím, že většina zisku byla ponechána ve firmě a také snižováním cizích zdrojů. Vliv ostatních pasiv na celková pasiva byl minimální.

Na vlastním kapitálu společnosti měl první tři roky největší podíl výsledek hospodaření běžného účetního období. Ve zbylých dvou letech to pak základní kapitál, jelikož většina zisku byla ponechávána ve firmě, čímž se základní kapitál navyšoval. Kapitálové fondy ani fondy ze zisku firma nevytvářela.

Na cizích zdrojích se nejvíce podílely krátkodobé závazky, pouze v roce 2007 to byly bankovní úvěry a výpomoci. Důvod jsem uváděla již výše. Rezervy firma netvořila vůbec a dlouhodobé závazky měla firma až v posledních dvou sledovaných letech. Jedná se o dlouhodobý finanční leasing.

Graf 5. Podíl jednotlivých složek pasiv na celkových pasivech

Graf znázorňuje podíl vlastního kapitálu, cizích zdrojů a ostatních pasiv na celkových pasivech. Jak jsem zmínila již výše, vlastní kapitál měl vždy dominantní podíl, s výjimkou let 2007 a 2008.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

4.3.1 Ukazatele zadluženosti

Tab. 12. Ukazatele zadluženosti (v %)

Ukazatele	2006	2007	2008	2009	2010
Celková zadluženost	26,524	53,715	54,403	33,339	25,562
Dlouhodobá zadluženost	1,933	28,403	3,761	5,283	3,544
Krátkodobá zadluženost	24,591	25,311	50,641	28,055	22,018
Míra samofinancování	73,476	46,285	45,597	66,661	74,438
Finanční páka	1,363	2,164	2,205	1,501	1,347
Podkapitalizování	2,411	1,421	1,576	1,838	2,444
Dluh na vlastním kapitálu	0,361	1,163	1,199	0,500	0,344
Úrokové krytí	16,763	15,354	30,440	24,714	23,381

Firma používá k financování svých aktiv především vlastních zdrojů (s výjimkou let 2007 a 2008). Je to způsobeno tím, že díky formě podnikání (fyzická osoba), jsou banky více skeptické a méně ochotné půjčovat podnikatelům peníze. Také vlastníci firmy se snaží být opatrní a snaží se moc nezadlužovat, protože za firmu ručí celým svým majetkem a v případě nezdaru a špatné investice by mohl přijít o vše, co vlastní. V roce 2006 činila celková zadluženost 26,524 %. V roce 2007 se zvýšila na 53,715 % a v roce 2008 dosáhla nejvyšší hodnoty a to až 54,403 %. V dalších letech se snižovala na 33,339 % a v roce 2010 dosáhla nejnižší hodnoty, a to 25,562 %. Teoretické pravidlo vertikální kapitálové struktury uvádí, že podíl vlastních a cizích zdrojů by měl být 1:1, neboť vlastníci podniku by měli přispívat alespoň stejným dílem k financování jako věřitelé, což firma Drahomil Klimeš splnila.

Z doplňkového rozboru ukazatelů můžeme vidět, dlouhodobá zadluženost byla ve všech letech poměrně nízká (v intervalu od 1,933 % do 5,282 %). Vyjimečný je pouze hodnota v roce 2008. Podíl dlouhodobých závazků na celkových aktivech stoupl až na 28,403 %, jelikož firma v tomto roce dostala velký bankovní úvěr na nákup technologií, na který měla přislíbenou dotaci z EU. Jak můžeme vidět, v dalším roce dlouhodobá zadluženost zase klesla, protože velká část tohoto úvěru byla splacena dotací, kterou firma v následujícím roce dostala.

Krátkodobá zadluženost měla také poměrně stabilní podíl a to v rozmezí od 22,018 % do 28,055 %. Velká odchylka nastala v roce 2008, kdy se podíl krátkodobých závazků na

celkových aktivech zvýšil na 50,641 %, což bylo způsobeno vybráním velkých záloh od odběratelů (popsáno již viz výše).

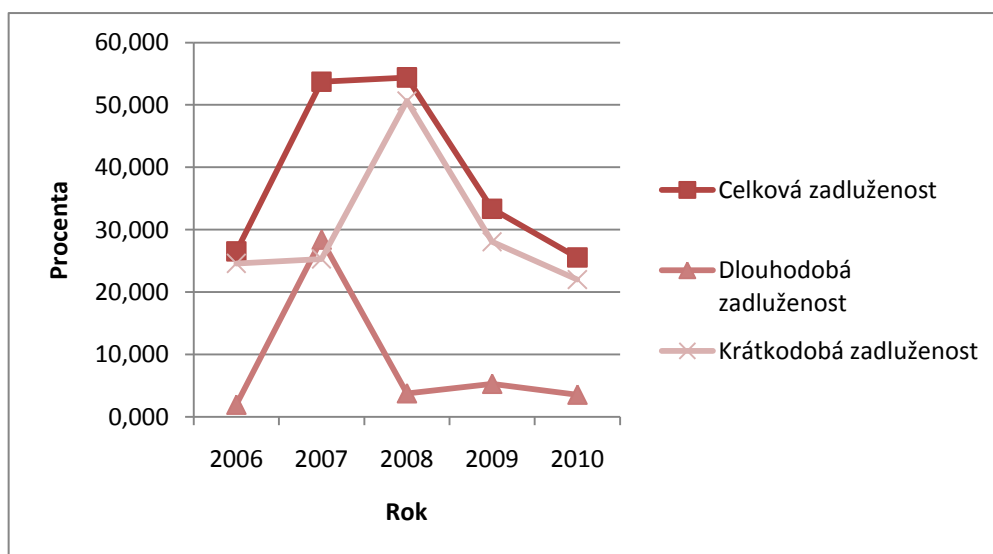
Na vývoji zadluženosti nepřímou úměrně závisí i vývoj ukazatele míry samofinancování. Ukazuje nám fakt, že firma na krytí majetku společnosti používá po většinu sledovaných let z větší části vlastní zdroje kapitálu. V letech 2007 a 2008 je ukazatel mírně pod 50ti %, ale jelikož tohle firma plánovala a předem se vědělo, že jde jen o dočasný výkyv, nepřikládala bych tomu velkou váhu.

Jak vyplývá z ukazatele finanční páky, v roce 2006 připadlo na 1 Kč vlastního kapitálu 1,363 Kč celkových aktiv, v roce 2007 2,164 Kč, další rok 2,205 Kč, v roce 2009 1,501 Kč a poslední rok 1,347 Kč. Tento ukazatel kopíruje vývoj celkové zadluženosti.

Ukazatel podkapitalizování byl ve všech letech větší než 1. To znamená, že dlouhodobý majetek firmy byl krytý dlouhodobým kapitálem a splňoval tzv. „zlaté bilanční pravidlo“. Firma používá dlouhodobý kapitál i na financování oběžných aktiv. Tento přístup znamená sice vyšší stabilitu pro firmu, ale také snižuje celkovou efektivitu podnikání.

Ukazatel dluhu na vlastním kapitálu nám kopíruje stejně jako ukazatel zadluženosti a míry samofinancování, jak se vyvíjel podíl celkových závazků ku vlastnímu kapitálu.

Za bezproblémovou úroveň pro ukazatele úrokového krytí se považuje hodnota okolo 8. Jak vidíme, firma v každém roce tuhle hodnotu mnohonásobně překročila. Nejlepší hodnoty dosahuje v roce 2008 a to 30,440. To znamená, že podnik byl schopen zaplatit nákladové úroky 30,44 krát.

Graf 6. Grafické znázornění ukazatelů zadluženosti

Z grafu můžeme vyzkoušet, že firma spíše používá krátkodobých závazků. Můžeme však říci, že firma nemá nikterak vysoké dluhy a financuje aktiva spíše z vlastních zdrojů.

4.3.2 Ukazatele likvidity

Tab. 13. Ukazatele likvidity

Ukazatele	2006	2007	2008	2009	2010
Běžná likvidita	2,589	1,781	1,282	2,056	2,862
Pohotová likvidita	1,922	1,630	0,932	1,192	1,975
Hotovostní likvidita	0,010	0,027	0,002	0,048	0,028

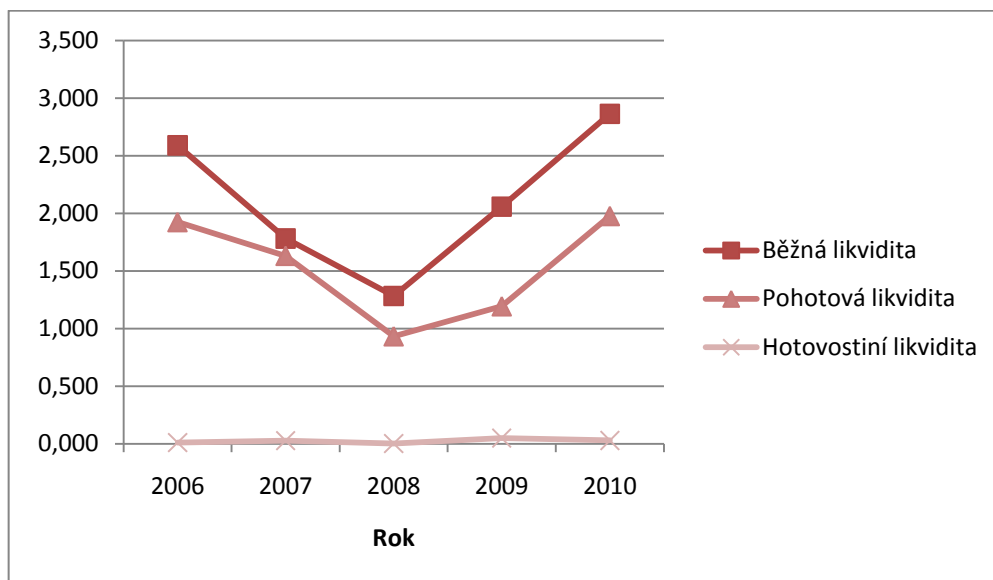
Vypovídací schopnost těchto charakteristik je závislá na typu odvětví, ve kterém firma podniká a s tím související struktuře oběžných aktiv a likvidnosti jednotlivých druhů oběžných aktiv.

Za optimální jsou pro běžnou likviditu považovány hodnoty v intervalu 2 – 2,5. Do tohoto rozhraní se firma vlezla pouze v roce 2009 a to hodnotou 2,056. Znamená to tedy, že kdyby podnik v daném roce proměnil všechny svá oběžná aktiva na hotovost, získal by 2,056 krát více peněžních prostředků, než by potřeboval na úhradu svých krátkodobých závazků. V letech 2006 a 2010 firma interval mírně překročila. Hodnoty dosahovaly výše 2,589 a 2,862. V letech 2007 a 2008 na tom byla firma, co se běžné likvidity týče pod doporučenými hodnotami (1,781 a v roce 2008 dokonce jen 1,282). Avšak i tyto nízké hodnoty musíme brát s rezervou, protože některé zásoby v podniku mohou být neprodejné či nereálně oceněné.

K tomu, abychom odstranily z tohoto ukazatele nejméně likvidní složku (zásoby), sestavujeme ukazatel pohotové likvidity. Optimální výše tohoto ukazatele je od 1 do 1,5. Do tohoto intervalu se firma také vlezla pouze jedenkrát a to opět v roce 2009 hodnotou 1,192. V roce 2008 klesla vypočtená hodnota mírně pod spodní hranici intervalu, nicméně pouze velmi těsně. Po zbylé roky byla hodnota opět nad horní hranicí intervalu.

Optimální peněžní likvidita, která zahrnuje do ukazatele jen ty nejlikvidnější aktiva (okamžitě dostupné peněžní prostředky), by měla být v intervalu od 0,2 do 0,5. Dle našich vypočtených hodnot vidíme, že firma ani z daleka nedosáhla spodní hranice intervalu. Skutečnost odhaluje, že i přesto, že se likvidita firmy v předchozích dvou ukazatelích zdála dobrá, ve skutečnosti firma disponuje velmi malou částí peněžních prostředků. Tedy většina oběžných aktiv se nachází v podobě pohledávek, které v některých případech může

být dost složité přeměnit na peníze, obzvláště pokud se jedná o pohledávky nedobytné. Zjištěné hodnoty nám říkají, že v roce, kdy firma dosáhla nejlepších hodnot, tedy v roce 2009, bylo na úhradu 1 Kč krátkodobých závazků při přeměně nejlíkvidnějších aktiv pouze 4,8 haléře, což je velmi málo.

Graf 7. Grafické znázornění ukazatelů likvidity

4.3.3 Ukazatele aktivity

Tab. 14. Ukazatele aktivity

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Obrat celkových aktiv	2,569	1,856	1,151	1,824	1,357
Obrat DHM	8,224	3,534	3,694	4,663	4,262
Obrat oběžných aktiv	4,035	4,116	1,773	3,161	2,153
Obrat zásob	15,680	48,469	6,487	7,520	6,948
Doba obratu zásob	23,278	7,531	56,267	48,539	52,531
Obrat pohledávek	5,462	4,576	2,447	5,683	3,164
Doba obratu pohledávek	66,829	79,771	149,171	64,227	115,349

Obrat celkových aktiv byl poměrně kolísavý nejvyšších a tudíž i nejpříznivějších hodnot dosáhl v roce 2006, a to 2,569. Znamená to, že firma za jeden rok přemění aktiva na peníze 2,569 krát. Nejnižší, přesto uspokojivý výsledek měla firma v roce 2008, jen 1,151. Přesto i v tomto roce byly tržby větší než celková aktiva.

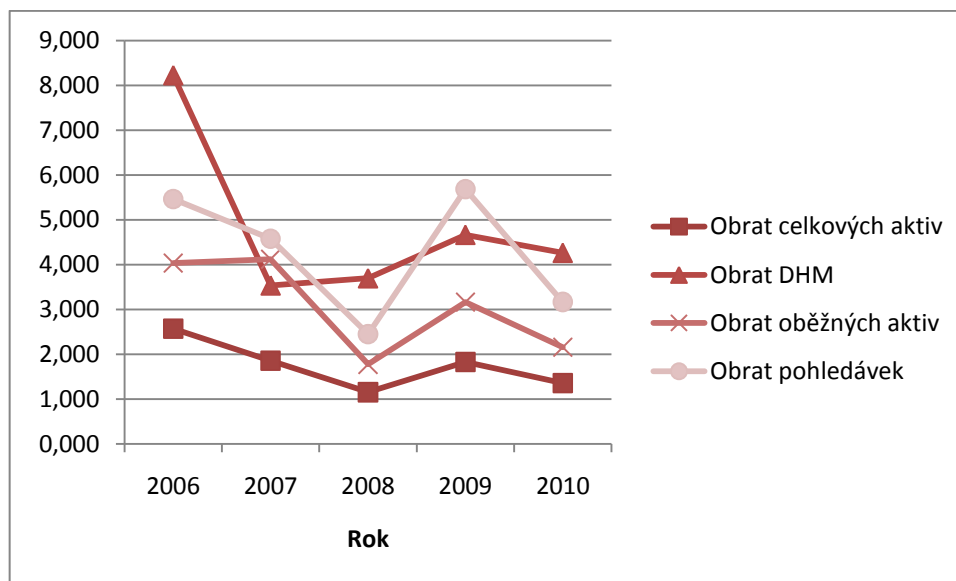
Obrat dlouhodobého hmotného majetku nám ukazuje, že v roce 2006 se majetek obracel nejvíce, 8,224 krát za rok. V dalším roce došlo k prudkému snížení na 3,534, díky nákupu nemovitosti a významnému snížení dlouhodobého hmotného majetku. V letech 2008

a 2009 docházelo opět k mírnému růstu rychlosti obrátu (3,694 a 4,663) a v roce 2010 opět mírně poklesl na 4,262 obrátek za rok.

Obrat oběžných aktiv se pohyboval v rozmezí od 1,773 do 4,116. Tento ukazatel nemá moc velkou vypovídací hodnotu, proto si oběžná aktiva dále podrobněji rozebereme.

Obrat zásob vykazoval během sledovaných pěti let velké výkyvy. V prvním roce se zásoby v podniku obrátily 15,68 krát za rok, což znamená každých 23,278 dní. Další rok firma svou výrobu ještě zrychlila a obrat byl 48,469 krát do roka, tedy každých 7,531 dne. V dalších třech letech se pak výrazně snížila a zásoby se měnily v průměru asi 7 krát do roka. Snížení rychlosti obrátu zásob bylo zapříčiněno částečnou změnou výrobního sortimentu. Firma se začala po nákupu nových strojů částečně věnovat výrobě plnicích linek, u kterých je výrobní proces výrazně delší.

Ukazatel obrátu pohledávek se v jednotlivých letech pohybuje v rozmezí od 2,447 do 5,683. Což znamená, že při nejpříznivější hodnotě v roce 2009 byla doba obrátu pohledávek 64 dnů. To znamená, že firmě trvá 64 dnů, než inkasuje peníze za dodané zboží, což je poměrně dlouhá doba. V roce 2008 to bylo dokonce až 149 dnů. Bohužel ne vždy je v moci firmy tento ukazatel ovlivnit a přinutit odběratele k zaplacení. Rovněž je nutno brát ohled na to, co nabízí odběratelům konkurence. V případě sledovaného podniku musíme zohlednit i to, že firma hodně vyvážá do cizích zemí, kde jsou platební podmínky daleko delší než u tuzemských odběratelů.

Graf 8. Grafické znázornění ukazatelů aktivit

4.3.4 Ukazatele rentability

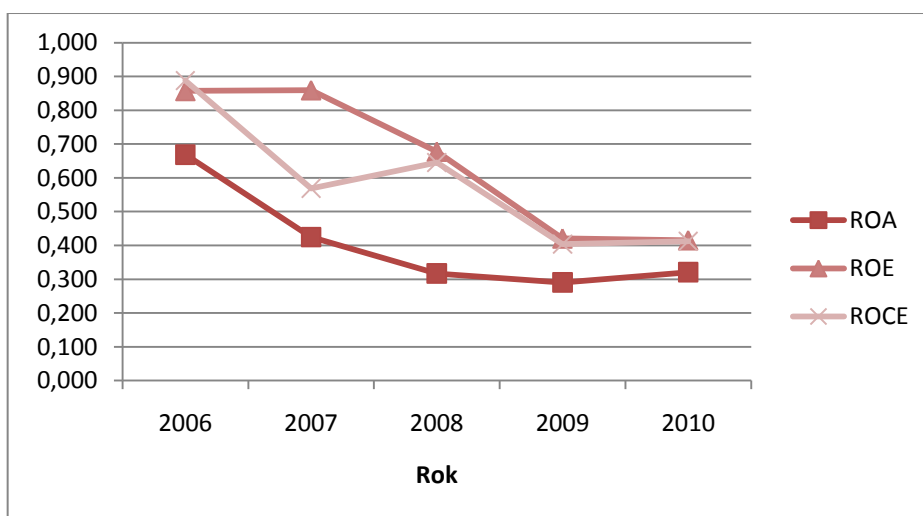
Tab. 15. Ukazatele rentability

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
ROA	0,669	0,424	0,317	0,290	0,321
ROE	0,857	0,860	0,678	0,421	0,415
ROCE	0,888	0,569	0,645	0,404	0,412

Spočtené hodnoty ukazatele rentability celkového vloženého kapitálu vypovídají o tom, jaký zisk vytvořila firma na 1 Kč vloženého kapitálu. V roce 2006 to bylo 66,9 haléře, další roky se rentabilita snižovala na 42,4 haléřů, dále pak na 31,7 haléře a v roce 2009 byly zisky nejnižší a to 29 haléřů. V posledním roce se situace opět mírně zvýšila a zisk tvořil 31,1 haléřů na korunu vloženého kapitálu. Situace se zhoršovala především rychlejším růstem aktiv oproti hospodářskému výsledku.

Hodnoty rentability vlastního kapitálu měly klesající tendenci. V prvních dvou letech byla výnosnost téměř stejná. Na 1 Kč vloženého vlastního kapitálu vytvořila společnost 86 haléřů zisku. Majitel sice stále zvyšoval vlastní kapitál, ale firma již v ostatních letech nezvyšovala přímo úměrně své zisky, proto i ziskovost na 1 Kč vloženého vlastního kapitálu klesala a to takto: v roce 2008 byla rentabilita 67,8 haléře, v roce 2009 42,1 haléře a v roce 2010 klesla na nejnižší míru a to na 41,5 haléře.

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu měla téměř stejné hodnoty i vývoj jako rentabilita vlastního kapitálu, až na odchylku v roce 2007, kdy se firmě zvýšily dlouhodobé závazky v podobě bankovního úvěru.

Graf 9. Grafické znázornění ukazatelů rentability

4.4 Pyramidová soustava ukazatelů

4.4.1 Analýza rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)

Tab. 16. Rozklad rentability celkového vloženého kapitálu

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Rentabilita celkového kapitálu	0,6291	0,3971	0,3074	0,2802	0,3084
Ziskovost tržeb	0,2449	0,2140	0,2670	0,1536	0,2274
Obrat celkových aktiv	0,3893	0,5388	0,8686	0,5483	0,7372

Rentabilita celkového vloženého kapitálu byla ve všech letech kladná, protože podnik v těchto letech vytvářel kladný hospodářský výsledek z provozní činnosti před zdaněním a úroky. V letech 2008, 2009 a 2010 dosahovala rentabilita hodnot v průměru 0,2987, tzn., že na 1 Kč celkového kapitálu připadlo průměrně 30 haléřů zisku z provozní činnosti před zdaněním a úroky. Nejlepší rentability bylo dosaženo v roce 2006, kdy na 1 Kč celkového kapitálu dosáhl podnik 62,91 haléřů zisku.

Tab. 17. Levá strana pyramidy – rozklad ziskovosti tržeb

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Náklady/tržby	0,7764	0,7277	0,7662	0,8416	0,7425
Spotřeba materiálu a energie/tržby	0,4106	0,3840	0,3885	0,4650	0,3705
Spotřeba služeb/tržby	0,1077	0,0996	0,1005	0,1015	0,0843
Náklady na prodané zboží/tržby	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Osobní náklady/tržby	0,2197	0,2061	0,2330	0,2190	0,2032
Daně a poplatky/tržby	0,0012	0,0012	0,0014	0,0043	0,0010
Odpisy/tržby	0,0316	0,0307	0,0339	0,0341	0,0513
Ostatní náklady/tržby	0,0057	0,0062	0,0090	0,0177	0,0322

Jelikož rentabilita celkového vloženého kapitálu byla ve všech letech kladná, znamená to, že nákladovost tržeb musela být ve všech letech menší než jedna, čili podnik měl kladný hospodářský výsledek. V roce 2007 měla firma nejvyšší zisky z prodaných výrobků, na 1 Kč tržeb připadlo 72,77 haléřů nákladů. Nejhůře na tom byla firma v roce 2009, kdy na 1 Kč tržeb připadlo 84,16 haléřů nákladů. V průměru na 1 Kč tržeb připadlo 77,09 haléřů nákladů, což znamená, že firma měla na výrobcích zisk asi 23%.

Na celkové nákladovosti se nejvíce podílela podle očekávání spotřeba materiálu a energie a dále pak osobní náklady. Naopak nejmenší podíl měly daně a poplatky a ostatní náklady.

Náklady na prodané zboží neměla firma vůbec. Tato struktura zůstala stejná po všechny sledované roky.

Tab. 18. Pravá strana pyramidy – rozklad obratu celkových zásob

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Doba obratu celkových aktiv	0,3893	0,5388	0,8686	0,5483	0,7372
Stálá aktiva/tržby	0,1216	0,2830	0,2707	0,2144	0,2346
Dl. nehmotný majetek/tržby	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Dl. hmotný majetek/tržby	0,1216	0,2830	0,2707	0,2144	0,2346
Dl. finanční majetek/tržby	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Oběžná aktiva/tržby	0,2478	0,2429	0,5639	0,3163	0,4645
Zásoby/tržby	0,0638	0,0206	0,1542	0,1330	0,1439
Pohledávky/tržby	0,1831	0,2186	0,4087	0,1760	0,3160
Kr. finanční majetek/tržby	0,0010	0,0037	0,0011	0,0074	0,0046
Ostatní aktiva/tržby	0,0199	0,0130	0,0340	0,0175	0,0380

Doba obratu celkových aktiv měla kolísavý vývoj. Nejlépe na tom byla firma v prvním sledovaném roce, kdy připadlo na 1 Kč tržeb 38,93 haléřů celkových aktiv. V roce 2007 si situace mírně zhoršila, na 1 Kč tržeb bylo zapotřebí 53,88 haléřů celkových aktiv. Rok 2008 byl ze všech sledovaných let nejhorší - 86,86 haléřů. Další rok se situace zase zlepšila, na 1 Kč tržeb bylo potřeba 54,83 haléřů a v posledním roce se potřebovalo 73,72 haléřů.

Ze stálých aktiv se na tržbách podílel jen dlouhodobý hmotný majetek.

Na oběžných aktivech měly největší podíl pohledávky.

4.4.2 Analýza rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)

Tab. 19. Rozklad rentability vlastního kapitálu

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Rentabilita vlastního kapitálu	0,8573	0,8596	0,6777	0,4206	0,4154
Čistá ziskovost tržeb	0,2449	0,2140	0,2670	0,1536	0,2274
Doba obratu celkových aktiv	0,3893	0,5388	0,8686	0,5483	0,7372
Finanční páka	1,3629	2,1645	2,2047	1,5012	1,3467

Ve všech letech dosáhl podnik kladné rentability vlastního kapitálu, tzn., že vytvářel zisk z běžné činnosti. První dva roky dosáhl ukazatel téměř stejných hodnot. Na 1 Kč vlastního kapitálu vytvořila firma zisk 85,73 haléřů a další rok ještě o něco málo více 85,96 haléřů.

Další roky měla rentabilita vlastního kapitálu klesající tendenci – v roce 2008 klesl zisk na 67,77 haléřů, v roce 2009 na 42,06 a v roce 2010 byl nejnižší za všechny sledované roky a to pouhých 41,54 haléřů.

Při podrobnějším rozboru rentability vlastního kapitálu jsme zjistili, že nejde jednoznačně říct, který z následujících tří ukazatelů měl zásadní vliv na změnu rentability. Čistá ziskovost tržeb, doba obratu celkových aktiv i finanční páka byly nestabilní a měli kolísavý vývoj.

Tab. 20. Levá strana pyramidy – rozklad čisté ziskovosti tržeb

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Čistá ziskovost	0,2449	0,2140	0,2670	0,1536	0,2274
Daňové zatížení podniku	0,8595	0,8618	0,9191	0,9786	0,9537
Úrokové zatížení podniku	0,9403	0,9349	0,9671	0,9595	0,9572
Ziskovost tržeb	0,3030	0,2656	0,3004	0,1636	0,2491

Jelikož podnik dosahoval ve všech sledovaných letech zisku, promítlo se také daňové zatížení do čisté ziskovosti tržeb. Nejvýraznější to bylo v roce 2006, kdy firma z 1 Kč zisku zaplatila 14,05 haléře na dani. V roce 2008, přestože byl zisk firmy největší, zaplatila na dani pouze 8,09 haléře. Bylo to způsobeno tím, že firma od tohoto roku začala uplatňovat jako odčitatelnou položku odpočet nákladů na vědu a výzkum, čímž ročně ušetřila zhruba půl milionu na daních. Neméně pak zaplatila v roce 2009 (2,14 haléře na 1 Kč zisku).

Úrokové zatížení podniku mělo poměrně stabilní hodnoty. V průměru firma zaplatila za 1 Kč zisku před zdaněním 4,82 haléře úroku. Přičemž nejvíce na úrocích zaplatila v roce 2007 (6,51 haléře) a nejméně v roce 2008 (3,29 haléře).

Ziskovost tržeb byla poměrně dost kolísavá. Zatímco v roce 2006 z 1 Kč tržeb měla firma 30,30 haléřů zisku, v roce 2009 to bylo jen 16,36 haléřů. V roce 2010 se naštěstí situace opět zlepšila a firma dosahovala na 1 Kč tržeb 24,91 haléře zisku.

Tab. 21. Prostřední část pyramidy – rozklad obratu celkových aktiv

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Doba obratu celkových aktiv	0,3893	0,5388	0,8686	0,5483	0,7372
Stálá aktiva/tržby	0,1216	0,2830	0,2707	0,2144	0,2346
Dl. nehmotný majetek/tržby	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Dl. hmotný majetek/tržby	0,1216	0,2830	0,2707	0,2144	0,2346
Dl. finanční majetek/tržby	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000

Oběžná aktiva/tržby	0,2478	0,2429	0,5639	0,3163	0,4645
Zásoby/tržby	0,0638	0,0206	0,1542	0,1330	0,1439
Pohledávky/tržby	0,1831	0,2186	0,4087	0,1760	0,3160
Krátkodobý finanční majetek/tržby	0,0010	0,0037	0,0011	0,0074	0,0046
Ostatní aktiva/tržby	0,0199	0,0130	0,0340	0,0175	0,0380

Hodnocení rozkladu obrátu celkových aktiv bylo již provedeno při pyramidovém rozkladu rentability celkového vloženého kapitálu.

Tab. 22. Pravá strana pyramidy – rozklad finanční páky

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Finanční páka	1,3629	2,1645	2,2047	1,5012	1,3467
Cizí zdroje/oběžná aktiva	0,4167	1,1915	0,8380	0,5779	0,4057
Oběžná aktiva/kr. závazky	2,5886	1,7811	1,2820	2,0564	2,8620
Kr. závazky/dl. cizí zdroje	12,7248	0,8911	13,4639	5,3101	6,2121
Dl. cizí zdroje/vlastní kapitál	0,0263	0,6148	0,0829	0,0793	0,0477

Hodnoty ukazatele finanční páky se v jednotlivých letech měnily. Bylo to způsobeno především měnícím se poměrem krátkodobých a dlouhodobých cizích zdrojů.

4.5 Predikce finanční tísně podniku

4.5.1 Altmanův model (Z-skore model)

Tab. 23. Altmanův Z-score model

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
x_1	0,3907	0,1977	0,1428	0,2964	0,4100
x_2	0,6291	0,3971	0,3074	0,2802	0,3084
x_3	0,7783	0,4929	0,3458	0,2983	0,3378
x_4	2,7663	0,8601	0,8337	1,9981	2,9049
x_5	2,5686	1,8558	1,1512	1,8238	1,3565
Z	8,1464	4,7918	3,3943	4,7551	5,1381

Z výsledků Altmanova modelu vyplývá, že se firma ve všech sledovaných letech nacházela ve velmi dobré ekonomické situaci. Největší podíl na tomto výsledku měly ukazatele x_4 a x_5 , což znamená, že firma využívá spíše vlastní kapitál než cizí zdroje a tržby jsou větší než výše aktiv.

Tab. 24. Altmanův model pro české podniky

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
x ₁	0,3907	0,1977	0,1428	0,2964	0,4100
x ₂	0,6291	0,3971	0,3074	0,2802	0,3084
x ₃	0,7783	0,4929	0,3458	0,2983	0,3378
x ₄	2,7663	0,8601	0,8337	1,9981	2,9049
x ₅	2,5686	1,8558	1,1512	1,8238	1,3565
x ₆	0,0149	0,0221	0,0395	0,0092	0,0382
Z	8,1314	4,7696	3,3547	4,7458	5,0999

Altmanův model pro české podniky, který jsme dostali úpravou původního Altmanova modelu o ukazatele x₆, vykazuje zhruba stejné výsledky jako původní model. Výše uvedené hodnocení se proto vztahuje i k tomuto upravenému modelu.

4.5.2 Index důvěryhodnosti českého podniku

Tab. 25. Index důvěryhodnosti českého podniku

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
x ₁	3,7702	1,8617	1,8381	2,9995	3,9120
x ₂	16,7626	15,3536	30,4402	24,7143	23,3812
x ₃	0,7783	0,4929	0,3458	0,2983	0,3378
x ₄	2,5686	1,8558	1,1512	1,8238	1,3565
x ₅	2,5886	1,7811	1,2820	2,0564	2,8620
x ₆	0,0149	0,0221	0,0395	0,0092	0,0382
IN	10,5008	6,9758	6,6962	6,8625	6,5964

Hodnoty indexu důvěryhodnosti českého podniku se pohybují vysoko nad doporučenými hodnotami, podnik je tedy finančně zdravý. Nejvyšších hodnot dosahoval ukazatel x₂, tedy firma platí velmi nízké úroky, v porovnání s vykazovaným hospodářským výsledkem.

4.5.3 Index IN_(EVA)

Tab. 26. Index IN_(EVA)

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
x ₁	3,7702	1,8617	1,8381	2,9995	3,9120
x ₃	0,7783	0,4929	0,3458	0,2983	0,3378

x_4	2,5686	1,8558	1,1512	1,8238	1,3565
x_5	2,5886	1,7811	1,2820	2,0564	2,8620
Index _(Eva)	4,8978	3,2052	2,1855	2,3234	2,3069

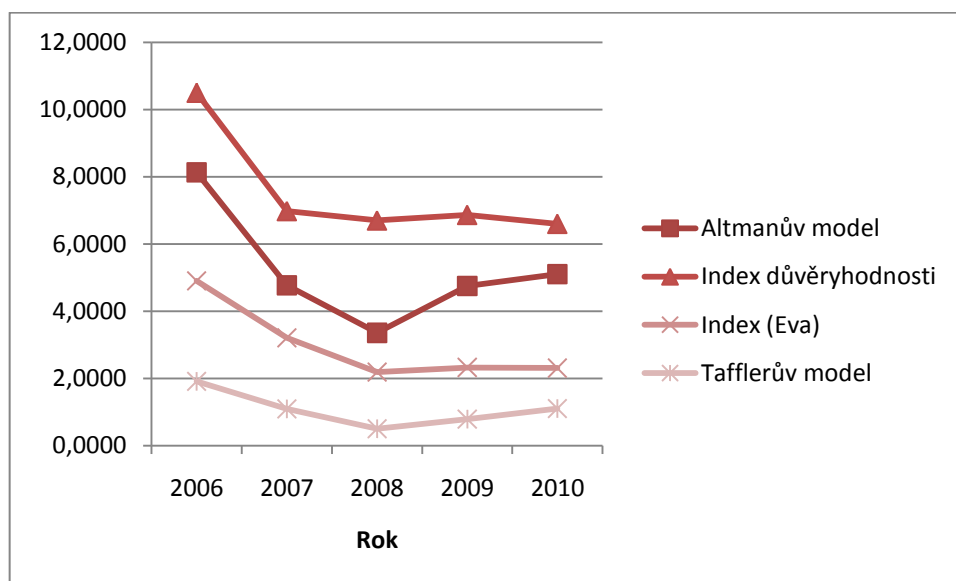
I hodnoty tohoto indexu ukazují na dobrou situaci podniku, pokud jde o tvorbu ekonomické přidané hodnoty. Podle teorie ve všech sledovaných letech podnik tvoří ekonomickou přidanou hodnotu.

4.5.4 Tafflerův model

Tab. 27. Tafflerův model

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
x_1	2,9763	1,8206	0,6604	1,0204	1,4688
x_2	2,4000	0,8393	1,1933	1,7305	2,4651
x_3	0,2459	0,2531	0,5064	0,2806	0,2202
x_4	-0,1272	-0,1903	-0,5992	-0,1814	-0,2282
Z	1,9133	1,0891	0,5004	0,7873	1,1021

Hodnoty Tafflerova modelu vedou ke konstatování, že ve všech letech se podnik nacházel v příznivé finanční situaci. Nejhorších výsledků dosáhla firma v roce 2008, přesto tyto hodnoty jsou nad hranicí, která odděluje příznivou finanční situaci od nepříznivé.

Graf 10. Grafické znázornění ukazatelů predikce finanční tísně podniku

Na grafickém znázornění ukazatelů predikce finanční tísně můžeme krásně vývoj každého ukazatele v průběhu pěti let. Všichni ukazatelé dosahovali nejlepších hodnot v roce 2006, pak měli klesající tendenci, kdy v roce 2008 dosahovali nejhorších výsledků. Přesto po celou sledovanou dobu se drželi nad hranicí, kdy by se podnik mohl dostat do finanční tísně.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo posouzení finanční situace firmy Drahomil Klimeš za období posledních pěti let, tj. v letech 2006 – 2010, prostřednictvím moderních metod finanční analýzy.

Při prvním nahlédnutí do účetních výkazů firmy Drahomil Klimeš zjistíme, že firma po všechny sledované roky dosahovala poměrně vysokých zisků. Pojďme si ale podrobněji rozebrat všechny vypočtené ukazatele, abychom zjistili, jak si vlastně firma skutečně vede a zda jí nehrozí některá, na první pohled neviditelná rizika.

Z výsledků horizontální a vertikální analýzy vyplývá, že na aktivech má větší podíl oběžný majetek (okolo 63%), až na výjimku v roce 2007, kdy firma investovala téměř čtyři miliony do nákupu rozestavěné nemovitosti. Tato okolnost není pro firmu moc dobrá, protože více jak 40% aktiv je drženo v podobě krátkodobých pohledávek. Co se týká pasiv, tak zde byl vývoj dost kolísavý a nestabilní. Firma začínala s velmi nízkým podílem cizích zdrojů. V průběhu sledovaných let, konkrétně v roce 2007, usilovala firma o dotace z Evropské unie na nákup nových technologií, které také získala. První si ovšem firma musela vzít v bance úvěr na nákup nových strojů (proto v roce 2007 vzrostly cizí zdroje), teprve zpětně v následujícím roce dostala firma dotaci a dlouhodobý dluh splatila. Zvýšení cizích zdrojů v roce 2007 proto hodnotím jako příznivé. V roce 2008, přestože firma splatila svůj dlouhodobý úvěr v bance, se hodnota cizích zdrojů zvedla ještě výše, díky obrovskému nárůstu krátkodobých přijatých záloh. Díky nově zakoupeným technologiím se firma mohla pustit do výroby nových výrobků, jejichž výroba však byla mnohem finančně a časově náročnější, proto svůj nedostatek finančních prostředků na nákup materiálu vyřešila přijetím záloh od odběratelů. Tento krok byl také poměrně chytrý, jelikož tahle forma cizích zdrojů nestojí firmu téměř žádné peníze. I když vzala na sebe velké riziko, protože se také mohlo stát, že by nestihla přislíbené zboží dodat a pak by firma mohla mít velké problémy při vracení těchto záloh.

Z vertikální analýzy Výkazu zisků a ztrát můžeme rovněž vyzorovat, že na každoročním kladném hospodářském výsledku se podílí pouze hospodářský výsledek z provozní činnosti, finanční hospodářský výsledek dosahuje každý rok ztráty a mimořádný hospodářský výsledek nevykazuje firma vůbec.

O zadluženosti firmy jsem již mluvila. Firma používá převážně vlastní zdroje, pouze v letech 2007 a 2008 měly cizí zdroje mírně nadpoloviční podíl. Což je ovšem stále v pořádku, neboť doporučený podíl cizích a vlastních zdrojů je 1:1.

Dle vypočtených ukazatelů má firma velké problémy s likviditou. Běžná likvidita se pod interval doporučených hodnot dostala dvakrát a pohotová likvidita jen jednou. Nejhorší je na tom firma s nejlikvidnějšími aktivy, tedy s penězi v hotovosti a na bankovním účtu. Možnost, jak firma Drahomil Klimeš může docílit lepší úrovně likvidity, spočívá v lepším řízení svých pohledávek, protože velká část je po splatnosti. Pro co největší pravděpodobnost splacení pohledávek by měla firma zvolit některý ze zajišťovacích instrumentů (bankovní záruky, směnky, akreditiv) nebo využít platby za zboží při dodání nebo předem. Obzvláště u nových zákazníků, nebo u těch, o kterých již firma ví, že jsou v placení nespolehliví.

Rovněž u ukazatelů aktivity nedosahoval podnik dobrých výsledků. Zásoby představují část oběžných aktiv, které musí podnik bedlivě sledovat a snažit se jejich stav řídit. Firemní zásoby by měli dostatečně zajišťovat plynulou výrobu, ale na druhé straně nesmí být příliš vysoké, protože zásoby, které leží na skladě, nepřinášejí žádný výnos. Firmě Drahomil Klimeš se doba obratu zásob od roku 2008 výrazně zvýšila. Bylo to zapříčiněno především změnou výrobního sortimentu. Po nákupu nových technologií se firma začala věnovat také výrobě plniček pet-lahví, jejichž výrobní proces je značně delší a materiálově náročnější. Alarmující jsou výsledky ukazatele doba obratu pohledávek. V roce, kdy měla firma nejlepší výsledky, trvalo 64 dní, než firma dostala za výrobky zaplacené. V nejhorším roce to bylo dokonce až 149 dní. To je opravdu velice dlouhá doba a jak jsem psala již dříve, firma by se měla snažit zapracovat na lepším způsobu vymáhání dluhů.

Rentabilita celkových aktiv vypovídá o míře zhodnocování vložených prostředků. Hodnoty tohoto ukazatele se obvykle srovnávají s úroky z cizího kapitálu, které musí podnik platit. Ve sledovaných letech je rentabilita celkového kapitálu vyšší než úroková míra cizího kapitálu. Takže tyto ukazatelé jsou v pořádku.

Přestože nic nenasvědčovalo, že by firma špatně hospodařila nebo snad dokonce jí hrozil bankrot, provedla jsem také predikci finanční tísně podniku. Jak se dalo očekávat, výsledky těchto ukazatelů dopadly dobře.

Souhrnně bych finanční situaci podniku hodnotila velmi pozitivně. Firma se stále rozrůstá a zvyšuje svůj majetek. Celá firma stále pracuje na zkvalitnění výroby. V souladu s cílem mé bakalářské práce bych chtěla navrhnout několik opatření a doporučení do budoucna:

- Znovu zdůrazňuji nutnost přijmout opatření vedoucí ke zkrácení doby obratu pohledávek. Podnik by se mohl dostat do problému s likvidností v případech, kdy musí hradit své splatné závazky. Proto je nutné sledovat objem a splatnost pohledávek a snažit se přimět odběratele, aby platily včas.
- V další řadě bych firmě vřele doporučovala, aby změnila svou formu podnikání. S tak velkými obraty si myslím, že není vhodné podnikat jako fyzická osoba, jelikož majitel ručí za závazky firmy celým svým majetkem, tedy i soukromým. Ing. Drahomil Klimeš na sebe bere nesmírné rizika, které by se daly velmi snížit, kdyby přeměnil svou firmu například na společnost s ručením omezeným.
- Dále firma má velmi vysokou míru samofinancování. Stálo by za zamyšlení, jestli by pro firmu nebylo levnější více využívat cizí kapitál u kterého může uplatňovat daňový štít, než financovat firmu vlastním kapitálem, který patří mezi nejdražší pasiva. Ideální poměr mezi vlastními a cizími zdroji je 1:1.
- Také bych doporučila více investovat do dlouhodobého hmotného majetku, především do movitostí, jelikož se mi zdá, že v posledním roce má firma tuto složku aktiv velmi nízkou a může se stát, že bude technologicky zaostávat za konkurencí.

RESUMÉ

The goal of my bachelor thesis was to evaluate financial situation of the company Drahomil Klimeš using account sheets for past five years, which is 2006 - 2010.

The theoretical section I divided into two parts. First is literature research, where I am describing financial analysis, its goals and tasks, users of financial analysis, sources of informations for financial analysis, weak spots of account sheets, tools of financial analysis and methods of financial analysis. Second part is about methodology, where I am going into more details about horizontal analysis, vertical analysis, analysis of rate indexes, pyramid set of indexes and prediction of financial crisis of the company.

Practical section is also divided into two parts. In the first part I introduced and characterized the company Drahomil Klimeš. I wrote a few words about the company history and I described accounting methods used by them. The second part is dedicated to the actual computation of various indexes of financial analysis, which I describe in first section.

In the conclusion I compared the result of analysis with recommended values and I proposed the changes to improve the company flow.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BLAHA, Z. S., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. vyd. Praha : Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
- [2] BUREŠ, I. *Finanční řízení marketingových projektů*. 1. vyd. Praha : Management Press, 2004. 122 s. ISBN 80-85603-59-4.
- [3] DOLEŽAL, J., FIREŠ, B., MÍKOVÁ, M. *Finanční účetnictví*. 1. vyd. Praha : Grada, 1992. 301 s. ISBN 80-85623-10-2.
- [4] GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha : VŠE, 2001. 182 s. ISBN 80-7079-587-5.
- [5] KOVANICOVÁ, D. a kol. *Finanční účetnictví: světový koncept*. 4. vyd. Praha : Polygon, 2003. 524 s. ISBN 80-7273-090-8.
- [6] MACÍK, K. *Účetnictví pro manažery*. 1. vyd. Praha : Grada, 1995. 350 s. ISBN 80-7169-225-5.
- [7] MELICHAR, V., JEŽEK J. *Ekonomika podniku*. 1. vyd. Pardubice : Universita Pardubice, 2006. 236 s. ISBN 80-7194-916-7.
- [8] MLČOCH, J. *Praktický průvodce podnikovou ekonomikou*. 1. vyd. Praha : Management Press, 1996. 229 s. ISBN 80-85943-11-5.
- [9] NEUMAIER, I. NEUMAIEROVÁ, I. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. 1. vyd. Praha : Grada, 2002. 215 s. ISBN 80-247-0125-1.
- [10] RŮŽIČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007. 144 s. ISBN 987-80-247-3308-1.
- [11] SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*, 1. vyd. Praha : Computer Press, 2008. 152 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
- [12] VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

HV	Hospodářský výsledek
CP	Cenné papíry
Kr. pohledávky	Krátkodobé pohledávky
Kr. finanční majetek	Krátkodobý finanční majetek
Dl. majetek	Dlouhodobý majetek
Dl. hmotný majetek	Dlouhodobý hmotný majetek
Dl. nehmotný majetek	Dlouhodobý nehmotný majetek
Dl. finanční majetek	Dlouhodobý finanční majetek

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Schéma pyramidového rozkladu rentability celkového vloženého kapitálu	32
Obr. 2: Schéma pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu	33

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Horizontální analýza Výkazu zisků a ztrát	41
Tab. 2. Horizontální analýza provozního hospodářského výsledku	42
Tab. 3. Horizontální analýza hospodářského výsledku z finančních operací	43
Tab. 4. Horizontální analýza mimořádného hospodářského výsledku	43
Tab. 5. Horizontální analýza aktiv	44
Tab. 6. Horizontální analýza pasiv	45
Tab. 7. Vertikální analýza Výkazu zisků a ztrát (v %)	47
Tab. 8. Vertikální analýza provozního hospodářského výsledku (v %)	47
Tab. 9. Vertikální analýza finančního výsledku hospodaření (v %)	48
Tab. 10. Vertikální analýza Rozvahy (v %) – aktiva	49
Tab. 11. Vertikální analýza Rozvahy (v %) – pasiva	50
Tab. 12. Ukazatele zadluženosti (v %)	52
Tab. 13. Ukazatele likvidity	54
Tab. 14. Ukazatele aktivity	55
Tab. 15. Ukazatele rentability	57
Tab. 16. Rozklad rentability celkového vloženého kapitálu	58
Tab. 17. Levá strana pyramidy – rozklad ziskovosti tržeb	58
Tab. 18. Pravá strana pyramidy – rozklad obratu celkových zásob	59
Tab. 19. Rozklad rentability vlastního kapitálu	59
Tab. 20. Levá strana pyramidy – rozklad čisté ziskovosti tržeb	60
Tab. 21. Prostřední část pyramidy – rozklad obratu celkových aktiv	60
Tab. 22. Pravá strana pyramidy – rozklad finanční páky	61
Tab. 23. Altmanův Z-score model	61
Tab. 24. Altmanův model pro české podniky	62
Tab. 25. Index důvěryhodnosti českého podniku	62
Tab. 26. Index $IN_{(EVA)}$	62
Tab. 27. Tafflerův model	63

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Výkaz zisků a ztrát (v tis. Kč)
- P II Rozvaha – aktiva (v tis. Kč)
- P III Rozvaha – pasiva (v tis. Kč)

PŘÍLOHA P I: VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT (V TIS. KČ)

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	0
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	0	0
Obchodní marže	0	0	0	0	0
Výkony	21 325	21 686	22 427	22 782	20 710
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	19697	21 794	20 964	21 616	20 778
Změna stavu zásob vlastní výroby	1628	-108	1 463	1 166	-68
Aktivace	0	0	0	0	0
Výkonová spotřeba	10264	10594	10356	13180	9521
Spotřeba materiálu a energie	8132	8 413	8 228	10 819	7 757
Služby	2132	2 181	2 128	2 361	1 764
Přidaná hodnota	11 061	11 092	12 071	9 602	11 189
Osobní náklady	4351	4 515	4 935	5 095	4 254
Daně a poplatky	24	26	29	100	21
Odpisy dl. nehmotného a hmotného majetku	625	673	719	794	1 074
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	12	10	105	1 500	50
Zůstatková cena prodaného dl. majetku a materiálu	3	0	1	857	0
Změna stavu rezerv a opr. pol. v provozní obl.	0	0	0	0	0
Ostatní provozní výnosy	95	104	111	150	107
Ostatní provozní náklady	112	135	190	411	675
Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0
Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0
Provozní výsledek hospodaření	6 053	5 857	6 413	3 995	5 322
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0
Náklady z přeceněných cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0
Změna stavu rezerv a opr. pol. ve fin. oblasti	0	0	0	0	0
Výnosové úroky	0	0	0	0	0
Nákladové úroky	358	379	209	154	223
Ostatní finanční výnosy	6	15	1	10	16
Ostatní finanční náklady	58	53	52	199	124
Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0
Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0
Finanční výsledek hospodaření	-410	-417	-260	-343	-331
Daň z příjmů za běžnou činnost	793	752	498	78	231
- splatná	793	752	498	78	231
- odložená	0	0	0	0	0

Výsledek hospodaření za běžnou činnost	4 850	4 688	5 655	3 574	4 760
Mimořádné výnosy	0	0	0	0	0
Mimořádné náklady	0	0	0	0	0
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	0
- splatná	0	0	0	0	0
- odložená	0	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0	0
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	4 850	4 688	5 655	3 574	4 760
Výsledek hospodařením před zdaněním	5 643	5 440	6 153	3 652	4 991

PŘÍLOHA P II: ROZVAHA - AKTIVA (V TIS. KČ)

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
AKTIVA CELKEM	7 710	11 805	18 398	12 757	15 433
Pohledávky za upsaným vlastním kapitálem	0	0	0	0	0
Dlouhodobý majetek	2 408	6 199	5 734	4 989	4 912
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	2 408	6 199	5 734	4 989	4 912
Pozemky	0	0	0	0	0
Stavby	894	894	4 593	3 699	3 569
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	1514	1 717	1 141	1 290	520
Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0
Základní stádo a tažná zvířata	0	0	0	0	0
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	3 588	0	0	823
Poskytnuté zálohy na dl. hm. majetek	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Podíly v ovládacích a řízených osobách	0	0	0	0	0
Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
Půjčky a úvěry - ovládací a řídicí osoba, podstatný vliv	0	0	0	0	0
Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	4 908	5 322	11 944	7 360	9 725
Zásoby	1 263	452	3 265	3 094	3 013
Materiál	0	0	0	13	0
Nedokončená výroba a polotovary	396	452	1 915	2 391	2 323
Výrobky	867	0	1 350	690	690
Zvířata	0	0	0	0	0
Zboží	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	0
Pohledávky - podstatný vliv	0	0	0	0	0
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	0	0	0
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0

Jiné pohledávky	0	0	0	0	0
Odložená daňová pohledávky	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	3 626	4 788	8 656	4 094	6 616
Pohledávky z obchodních vztahů	2516	3 671	7 336	2 378	4 756
Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0	0	0	0	0
Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	0	0	0
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
Stát - daňové pohledávky	962	1 012	1 055	1 295	1 379
Krátkodobé poskytnuté zálohy	148	105	265	421	481
Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
Jiné pohledávky	0	0	0	0	0
Krátkodobé finanční majetek	19	82	23	172	96
Peníze	12	77	4	172	96
Účty v bankách	7	5	19	0	0
Krátkodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	394	284	720	408	796
Časové rozlišení	394	284	720	408	796
Náklady příštích období	382	255	720	408	796
Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
Příjmy příštích období	12	29	0	0	0

PŘÍLOHA P III: ROZVAHA - PASIVA (V TIS. KČ)

Položka	2006	2007	2008	2009	2010
PASIVA CELKEM	7710	11805	18398	12757	15433
Vlastní kapitál	5657	5454	8345	8498	11460
Základní kapitál	807	766	2690	4924	6700
Základní kapitál	807	766	2690	4924	6700
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	0	0	0
Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Emisní ažio	0	0	0	0	0
Ostatní kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	0	0	0	0	0
Fondy ze zisku	0	0	0	0	0
Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	0	0	0	0	0
Statutární a ostatní fondy	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0	0
Nerozdělený zisk minulých let	0	0	0	0	0
Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření běžného účetního období	4 850	4 688	5 655	3 574	4 760
Cizí zdroje	2045	6341	10009	4253	3945
Rezervy	0	0	0	0	0
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0	0	0	0
Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
Ostatní rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	0	0	674	547
Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
Závazky - ovládací a řídicí osoby	0	0	0	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0	0
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	0	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
Jiné závazky	0	0	0	674	547
Odložený daňový závazek	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	1443	2243	8770	3555	2463
Závazky z obchodních vztahů	591	970	1674	430	1600

Závazky - ovládací a řídicí osoby	0	0	0	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0	0
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	0	0	0	0	0
Závazky k zaměstnancům	198	220	259	234	201
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	149	251	133	215	102
Stát - daňové závazky a dotace	271	392	6	3	556
Krátkodobé přijaté zálohy	153	281	5140	2621	4
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	81	129	99	52	0
Jiné závazky	0	0	1459	0	0
Bankovní úvěry a výpomoci	602	4098	1239	24	935
Bankovní úvěry dlouhodobé	149	3353	692	0	0
Krátkodobé bankovní úvěry	453	745	547	24	935
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
Ostatní pasiva - přechodné účty pasiv	8	10	44	6	28
Časové rozlišení	8	10	44	6	28
Výdaje příštích období	8	10	44	6	28
Výnosy příštích období	0	0	0	0	0